

VOL. XXXII. No. 75.

Tel. SOth Boston 8-2680

ANTRADIENIS (Tuesday), SPALIŲ (October), 5 D., 1948 M.

Tel. SOUTh Boston 8-2680

SIX CENTS.

Nuolaidos Hitleriui ir Stalinui Visgi pradeda praręgti Amerika ir Baltijos tautos Jei Lietuva būtų Sachaline

Laikraščiai ir radio kalbėtojai minėjo, kad rugsėjo 29 dieną suėję lygiai 10 metų nuo garsiosios Muenicho sutarties, kurios dėka tada Hitleris gavo Anglijos, Prancūzijos ir Italijos sutikimą atimti iš Čekoslovakijos Sudetų kraštą, vokiečių apgyventą.

Nesuskaitomus sykius buvo kartota ir dabar iš naujo pakartota, kad tas Hitleriui nusileidimas vedęs ne vien prie visiško Čekoslovakijos pasmaugimo, o ir prie antrojo pasaulinio karo. Girdi, dabar, praėjies pamokyti, alijantai, susirinkę Paryžiuje, nepakartosią Muenicho, nenusileisią Stalinui Berlyno klausime. Taip, girdi, karo būsiąs išvengta.

Iš to išeina, kad atidavimas Stalinui Europos vidurio su 200 milijonų žmonių ir pavedimas jam neribotų žemių Azijoje, tai nebuvo nusileidimas. Toliau išeina, kad jei tik Stalinas alijantus Berlyne paliktų ramybėje šale savęs, tai viskas jau ir būtų tvarkoje.

Be galo pigiai Stalinas gali alijantų malonę atgauti.

Jungtinių Tautų Organizacijos susirinkime Paryžiuje Amerikos išlaidoms sekretorius Marshallas, kalbėdamas apie santykių įtempimą tarp Rusijos ir Amerikos, pasakė: — "Jungtinės Valstybės nenori didinti esamą įtempimą. Jos iš visos širdies nori jį sumažinti." Dabar aišku, kodėl Amerika tyli apie išlaisvinimą Europos vidurio tautų iš Stalino vergijos. Amerika žino, kad vien užsiminimas apie tai labai padidintų įtempimą. O tą įtempimą Amerika iš visos širdies nori sumažinti.

Anglijos užsienio reikalų ministras Bevin, Jungtinių Tautų Organizacijos susirinkime Paryžiuje, pasakė, kad Rusija viena bus atsakinga, jei kils trečiasis pasaulinis karas.

Tai nėra pilna tiesa. Tos atsakomybės žymią dalį turės pasiimti tie, kurie Rusijai užaugino ragus.

Belgijos premieras Spaak, Jungtinių Tautų Organizacijos susirinkime, pareiškė, kad Hitlerio kvizlingai, palyginus su Stalino penktąja kolona, buvo tik skautai.

Toks pripažinimas yra praręgimo ženklas. Reiškia, kairie alijantų vadai sulaukė devintos savo gyvenimo dienos ir it katyčiai praręgė. Alijantų vadams iki šiol išrodė, kad Hitleris, jo naciai ir jo kvizlingai kitose šalyse buvo baisiausi nevidonai, o Stalinas, jo komunistai ir jo penktakojai kitose tautose tai geri demokratai, ištikimi talkininkai. Toki dėl po karo nacių Vokietijoje korė, korė ir į kalėjimus grūdo

Tėsinys 2-rame puslap.

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS

Spalių 19 d. š. m., Chicago, Ill., įvyks Lietuvių Kunigų vienybės seimas, kuris prasidės iškilmingomis pamaldomis šv. Kazimiero Seserų Vienuolyno koplyčioje.

Seimo posėdžiai įvyks minėto vienuolyno auditorijoje.

Kunigų Vienybės Centro Valdyba tikisi, kad visi lietuviai kunigai dalyvaus seime.

Rusai Konfiskuoja Laisvąją Spaudą

Berlynas — Sovietų Rusijos policija ne tik konfiskuoja visus laikraščius, visą spaudą spausdinamą laisvųjų demokratinių šalių zonose, bet ją atima ir iš privačių žmonių.

Vakarų valstybės turėjo panaudoti net policiją, kad tokio konfiskavimo išvengus tose įstaigose, kuriose jos turi teisę veikti rusų zonoje.

Rusai matyt, labiausiai bijo teisybės žodžio. Jie bijo, kad toks žodis nepasiektų jų valdomų žmonių.

Kinijos Raudonieji Žygiuoja Toly

Peiping, Kinija — Kinijos tautinės vyriausybės sluogsniai pripažino, kad raudonųjų jėgos apsupo svarbų Mandžiūrijos miestą Chinksien, kuriame yra svarbus geležinkelio susijungimas ir aerodromas. Dabar netik tuo aerodromu negalima naudotis, nes raudonųjų artilerija jį apšaudė.

Reiškia, Kinijoje raudonieji vis žygiuoja tolyn. Jiems matyt ten geriau sekasi, kur liaudis tamsesnė primityviškesnė.

RAUDONIEJI "DUODA SUPRASTI", KAD IR JIE TURI ATOMINĘ BOMBĄ

Paryžius — Sovietų Rusijos atstovas Andrei Y. Vishinski, kalbėdamas Jung. Tautų posėdyje Atominės Jėgos kontrolės klausimu, pareiškė, kad Jungtinės Valstybės nebeturintios atominės bombos monopolio. Tuomi "duodamos suprasti", kad ir Rusija turinti atominę bombą.

Daugelis tos srities ekspertų, mano, kad Rusija dar negali turėti atominės bombos, nors gali žinoti, maž-daug jos gaminimo

HAYERHILL, MASS.

LDS 112 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, spalį - Oct. 10 d. š. m., 2:30 valandą po pietų, Haverhillio Lietuvių Katalikų Veikimo Centro kambaryj, 58 River St. Prašom visus narius ateiti. Išgirsite raportą iš įvykusio Lietuvių Darbininkų Sąjungos seimo. Raportą išduos buvęs kuopos delegatas. Kviečia Valdyba.

Lietuvių Tremtinių Gyvenimas

Tiksliai surinktom žiniomis, 1948 m. pradžioje visose trijose vakarinių sąjungininkų zonose su DP teisėmis ir IRO globa gyveno 46,797 lietuvių tremtinių. Amerikiečių ir anglų zonos, neskaitant mažų išimčių, visi tremtiniai gyvena ir tebegyvena stovyklose. Prancūzų zonoj tokių stovyklų kaip amerikiečių ir anglų, nebuvo. Iki valiutos reformos beveik visi prancūzų zonos lietuvių gyvena privačiai. Po valiutos reformos ir prancūzų zonos tremtiniai, nepajėgdami mokėti už butus, vievur kitur susispietė į nedidelės stovyklas, kuriose gyvenimas vis tiek geresnis kaip amerikiečių ar anglų zonų stovyklose — stovyklos nedidelės, daugiau erdvės, mažiau suvaržymų.

Privačiai be DP teisių ir IRO globos trijose vakarinių sąjungininkų zonose tebegyvena 3657 lietuviai tremtiniai. DP teisės ir IRO globa jiems buvo atimta garsiųjų screningų metu. Faktiškai išscreninguotieji gyvena amerikiečių ir anglų zonų stovyklose. Prancūzų zonoje lietuviai screningų metu nukentėjo.

Austrijoj buvo 1404 lietuvių.

Sugavo Rusijos Šnipą

Rio De Janiro, Brazilija — Brazilijos jūrų policija susekė ir suėmė Rusijos slaptosios policijos šnipą Jurio Golovackiow.

Jis su atvykstančiais pabėgėliais bandė išgauti į Braziliją. Tuos pabėgėlius gabenio IRO organizacija.

Nuo spalio 1 iki 8 d. yra taip vadinama Tautinė - Laikraščių - Vaikų pardavinėtojų savaitė. Tam atžymėti ir buvo pagamintas šis charakteringas vaiko - laikraščių - pardavėjo tipas. Jam panašūs skelbia: "Darbininkas", 366 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Metams \$5.00. Kviečiami visi užsisakyti ir kitiems užsakyti metinėms dovanoms.

IZRAELIO ŽYDAI PROTESTUOJA PRIEŠ BERNADOTTE PLANĄ

Paryžius — Izraelio (žydų valstybės) valdžia iškėlė Jungt. Tautų susirinkimui protestą prieš grafo Bernadotte, kuris buvo teroristų nužudytas Palestinoje, iškeltą planą Palestinos reikalui.

Žydai priešinasi dėl Bernadotte pasiūlymų padalinti Palestiną.

Pabaltiečių DP Vaikai Svečiuojasi Pas Vokiečius

Vokiečių labdaros organizacijos Bayreuthe kartu su pabėgėlių reikalams komisaru vokiečių ir pabaltiečių tremtinių vaikams suorganizavo gražią iškylą į Maino slėnį. Vaikai buvo pavaišinti Amerikos labdaros organizacijų prisijungusiu maistu ir apdailinti dovanėlėmis. Tai pirmas vokiečių ir tremtinių vaikų bendradarbiavimas.

Sovietų Šnipai Plūsta Į Jung. Valst. Zoną

Frankfort — Dr. Hans Ekard, Vokiečių Bavarijos prezidentas, paskelbė, kad daugybė Rusijos šnipų plūsta į amerikiečių zoną. Tai esanti tikra invazija miniatiuroj.

Kanada Atidaro Konsulatą Bostone

Kanada atidaro pirmą savo konsulatą Bostone. Jo raštinė bus Little Building. Pirmuoju konsulu paskirtas Theodore F. M. Newton.

Šis konsulas aptarnaus ne tik Mass., bet ir

Maine, New Hampshire, Vermont ir Rhode Island valstijas.

Lietuvos Respublikos konsulas Bostone jau veikia nuo 1939 metų, o Kanada tik dabar atidaro.

Laivam Susidūrus Nusken-do Laivas Ir 9 Žmonės

New York — Šio didmiesčio priekyje, 7,200 tonų laivas įvažiavo į velkamąjį laivą (tug boat) Annie Mary Tracy ir jį nuskindino. Su juo nuskendo 9 žmonės tuo laiku miegoję to laivėlio kajutose. Kiti šeši tapo išgelbėti. Laivas nuskendo į keles minutes.

Naujas Lietuvių Laikraštis Australijoje

Rugsėjo 12 d. š. m., Australijoje pasirodė pirmas lietuviškas laikraštis vardu "Australijos Lietuvis".

Rusija Grasina Vakarų Valstybėms

Berlynas, spalio 4 — Rusijos pareigūnai Berlyne grasina Vakarų valstybėms, kad jos už nesilaikymą oro trafiko taisyklių gali susilaukti "pavojingų išdavų".

Banditai Išnešė \$5,000

Brighton, Mass. — Į Coca - cola pilstymo įstaigos ofisus įsilaužė banditai, išsprogindami spintą ir iš jos išsinešė \$5,000. Piktadarybė patirta, tik kuomet keli darbininkai atėjo į darbą.

80,000 Maršavo Bostono Arkidiecezijos Jaunimo Paradoje

Buvo daugiau milijono žiūrovų. Paradas tęsėsi apie 8 valandas

Sekmadienį, spalio 3 d., Bostone, įvyko milžiniškas Arkidiecezijos katalikų jaunimo (CYO) paradas. Dalyvavo 80,000 katalikų jaunuolių paradoje. Apskaičiuojama, kad parados žiūrėti buvo daugiau kaip milijonas žmonių.

Šios parados sumanytoju ir globėju buvo J. E. Arkivykupas Richard J. Cushing, D. D. Jis pats dalyvavo paradoje ir visur buvo sulaikomas jaunuolių kurių kiekvienas puolėsi pabučiuoti vyskupišką žiedą. Jo Ekselencija yra vaikų prelatas, ir jaunuoliai jam atidavė didžiausią pagarbą. Žiūrovai taip pat triukšmingai sveikino Garbingąjį Ganytoją.

Pažymėtina, kad šioje paradoje dalyvavo ir lietuvių parapijų jaunimas su savo Dvasios Vadais. Tačiau iš Bostono arkidiecezijos lietuvių parapijų tik šv. Petro lietuvių parapija, So. Boston, turėjo gražiai ir įspūdingai papuoštą "float'ą", kuris vaizdavo pavergtą, bolševikų terorizuojamą Lietuvą. Ant to "float'o" buvo meniškai pastatytas lietuviškas kryžius.

Parados žiūrėjo nuo pastatytų platformų ne tik žymūs Katalikų Bažnyčios vadai, bet taip pat valstijos Gub. Bradford, miesto mayoras Curley ir kiti valstijos ir miesto aukštieji viršininkai.

"Float'ai", įvairios spalvos religiniai paveikslai ir šūkiei, benai ir paroduojančių įvairiaspalviai kos-

tiumai sudarė nepaprastai gražų vaizdą.

Visas paradas buvo fotografuojamas ir filmuojamas. Visi Bostono dienraščiai pirmadienio rytą buvo užpildyti parados įvairiais paveikslais. Už gražiausius ir reikšmingiausius "float'us" ir gražiausį pasirodymą gavo dovanas ir pažymėjimus. Šv. Petro lietuvių parapija, So. Boston, Mass., taip pat gavo pažymėjimą.

Sis nepaprastai didingas paradas buvo daromas didesnei Dievo garbei ir tėvynės meilei. Tai buvo viešas tikėjimo išpažinimas.

Graikai Sulaikė Du Žydų Lakūnus

Athenai, Graikija — Graikijos vyriausybė sulaikė du orlaivius ir du žydus, jų vairuotojus, kuomet jie nusileido ant jos teritorijos paleiui į Palestiną.

Jie skrido iš Čekoslovakijos ir naudojo Anglijos "Spitfire" tipo lėktuvus.

Orlaivio Nelaimėje Žuvo 17

Oslo, Norvegija — Vandeninis orlaivis su 45 žmonėmis nukrito į Trondheim Fjord apsvirtė ir nuskendo. Toje nelaimėje žuvo 17 žmonių, daugiausiai Norvegijos piliečių.

Išgelbėtoju tarpe yra žymus Anglijos filosofas Bertrand Russell, kuris vyko į Norvegiją su pasakaitomis.

Chicagos Kardinolas Kviečia Lietuvius Į Katalikų Kongresą

Šiomis dienomis kun. Ignas Albavičius, ALRK Federacijos Dvasios Vad, gavo Jo Eminencijos Kardinolo Stritch, D. D., Chicagos Arkivykupo laišką, kuriame Jo Eminencija džiaugiasi, kad Amerikos lietuviai katalikai ruošiasi dalyvauti kongrese, kuris įvyks sekmadienį ir pirmadienį, spalio 17 ir 18 dd., Chicago, Ill.

Jo Eminencijos didžiausias troškimas, kad šiame Amerikos -Lietuvių Katalikų Kongrese dalyvautų iš visų lietuvių parapijų, iš visų lietuvių kolonijų atstovai. Jis, kaip garbės šeiminkas, kviečia visus lietuvius katalikus gausiai dalyvauti Kongrese.

J. E. Kardinolas Stritch, D. D. laike šv. Valandos, atidarant Kongresą šv. Vardo Katedroje, pasakys pamokslą ir suteiks

palaiminimą. Tai bus spalio 17 d., 3 val. po pietų.

Tuo po šv. Valandos katedroje vyks pirmasis posėdis katedros salėje, kur bus pasakyta daug svarbių kalbų.

Gali Atnaujinti "Lend-Lease"

Paryžius — Europos šalys tikisi, kad Jung. Valstybės atnaujins praėito karo metu veikusi "lend-lease". Nes pasirodo, kad be "Marshallo plano" teikiant pagalba šalims ekonominiškai atsikurti, prisieis jas ir apginkluoti. To negalima bus atsiekti be "lend - lease". ("Lend - lease", tai maždaug pasidalinimas bei apsimainymas ištekliais. Žinoma tos šalys kurios neturi kuo apsimainyti, tai jos tik gauna).

BUY U.S. SECURITY BONDS

IVAIRIOS ŽINIOS

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESO BULETENIS

(Kongresas įvyksta Spalių 17-18 d.d., Chicagoje)

Lietuvių Katalikų Kongresas vyksta pirmą dieną šv. Vardo Katedroj prie Superior ir State gatvių, Chicagoje, 3 val. popiet. Tuo laiku bus šv. Valanda, su naujomis lietuviškomis giesmėmis ir ypatingu palaiminimu visom šeimų galvom.

Dievas Telaimina Lietuviškas Katalikiškas Šeimas — toks bus Lietuvių Katalikų Kongreso šūkis. Tą šūki pats Kardinolas Samuel Stritch, D.D., Chicagos Arkivyskupas, yra nustatęs. Jo Eminencija ta pačia tema kalbės per savo pamokslą šv. Valandos laike.

Visas lietuviškos poros, kurios yra moterystės luome suvirš 25 metus, malonėkite užsiregistruoti klebonijose ir joms bus laikytos ypatingos vietos Katedroje, kad Jo Eminencija Kardinolas galėtų duoti savo specialų palaiminimą šv. Valandos laike. Per tas susirinkusias šeimas Katedroje Kardinolas suteiks ypatingą palaiminimą visom kitom lietuviškom šeimom Amerikoje.

Dr. Jonas Simonaitis, Chicagoje, žymus gydytojas, ruošia paskaitą, kuri bus duodama Katedros salėje tuojau po šv. Valandos Sekmadienį, Spalių 17 d. Daktaras Simonaitis ypatingai pasižymi veiklumu katalikiškose draugijose ir yra didelės šeimos tėvas.

Kun. J. Jutkevičius, vikaras Aušros Vartų parapijoje, Worcester, Mass., ir Lietuvos Vyčių dvasios vadas, referuos jaunimo klausimu Kongreso metu. Kun. Jonas ypatingai yra pasižymėjęs savo veikla Rytuose jaunimo tarpe.

Visi šeši Amerikos Lietuvių Prelatai ruošiasi dalyvauti A.L.K. Kongrese Spalių 17-18 dd., Chicagoje.

Draugijos išrinkite savo atstovus į Am. L. K. Kon-

gresą, kuris bus vienas svarbiausių įvykių Amerikos Lietuvių Katalikų gyvenime. Nei viena draugija negali užmiršti šio svarbaus susirinkimo.

Religinis Gyvenimas Anglų Zonoj

Tautinis delegatas 1947 m. balandžio 4 d. anglų zonoj paskyrė savo įgaliotinį. Delegato potvarkiu visa anglų zona suskirstyta į 3 dekanatus, kuriuose yra 28 parapijos. 1948 m. pradžioje pastoracinį darbą dirbo 39 lietuviai kunigai. Kiekvienam kunigui teko aptarnauti 275 tikinčiuosius. Iš 51 stovyklų tik 32 turi savo kunigus, gi 19 stovyklų yra atskirai tų pačių kunigų aptarnaujamos. Iki šio meto 7 lietuviai kunigai iš anglų zonos išvyko į kitus kraštus. Britų karinė valdžia kunigus laiko stovyklų kapelionais, jų darbą vertina ir juos užskaito dirbančiais.

Anglų zonos lietuviai katalikai turėjo keletą reikšmingesnių suvažiavimų. Stovyklas lankė J. E. vyskupai V. Brizgys, V. Padolskis ir Tautinis Delegatas kan. F. Kapocius.

Beveik visose anglų zonos stovyklose kartu gyvena ir evangelikai — Mažosios Lietuvos lietuviai. Sugyvenimas geras.

Sveikinimas Amerikos Lietuvių Tarybai

Lietuvių Krikščionių Demokratų Partijos Konferencija tremtyje sveikinama Amerikos Lietuvių Tarybą ir linki sėkmės Lietuvos laisvinimo darbe.

pas. P. Vainauskas, Lietuvių Krikščionių Demokratų Partijos Generalinis Sekretorius.

Reutlingen, 1948. VIII. 25.

Darbo Tarnybos Pabaltiečių Atstovų Suvažiavimas

Prieš pusantrų metų amerikiečiai ir iš pabaltiečių tremtinių pradėjo organizuoti darbo kuopas. Pabaltiečiai stėjo su noru. Nustatytas kontingentas greit buvo užpildytas, ir ne visi norintieji į darbo kuopas galėjo patekti. Susidarė kelios lietuvių darbo kuopos, atliekančios įvairius statybos darbus visoj amerikiečių zonoj.

Liepos gale amerikiečių karinė vadovybė Vokietijoje sušaukė pirmąjį pabaltiečių darbo kuopų atstovų suvažiavimą. Buvo pakviesti visi ryšio karininkai ir dalinių vadai. Amerikiečių kariuomenės atstovai suvažiavimui davė reikiamus patarimus ir nurodymus. Jie pabrėžė, kad pabaltiečių daliniai pasižymi reikiama drausme ir geru profesiniu pasiruošimu. Šitos geros pabaltiečių savybės bus labai naudingos numatomoje emigracijoje į Jung. Valstybes.

Suvažiavimo nutarimai ir pageidavimai per Baltų sekciją prie HQ EUCOM pateikti amerikiečių kariuomenės Vokietijoje aukštajai vadovybei.

Amerikiečių armijos generolas Magruder pabaltiečių darbo tarnybos atstovų suvažiavimo užbaigos pobūvyje pareiškė: "Mes buvo stipriai paremti jūsų darbo tarnybos kuopų, vykdančių okupacinius uždavinius. Be jų mes nebūtume galėję įvykdyti savo statybinės programos, kuri mus aprūpino barakais ir remonto dirbtuvėmis. Mums buvo ypatingai didelis išpuolis matyti, su kokia dvasine stiprybe laikėsi jūs, kaip išvietintų asmenų stovyklose, niekad nesiškusdami ir visuomet pasiruošę atlikti visa, kas tik įmanoma, kad pagerintų savo pačių ir kaimynų likimą. Aš tikiu, kad galėsiu daugelį jūsų pasveikinti ateityje Amerikoje".

Suėmė 5 Nemoraliam Spektakly

Policija išsibrovė į vieno neva viešbučio, ant Mass. ave., salę, kur vyko nemoralis spektaklis — (stag party) ir suėmė 5. Dvi perdaug apsinuoginusias moteris ir 3 muzikantus.

\$33,000 Už Mergaitės Akį

Worcester — Teismas priteisė užmokėti 5 metų mergaitei, Judith A. Wood \$33,000 už jos vieną akį.

Prieš metus minėta mergaitė gatvėje automobiliaus buvo sužeista dėl ko ji neteko regėjimo vienoje aky.

Už tai jai dabar teismas ir pripažino minėtą sumą.

Žmogus panašus į Dievą tuo, kad jis kūrybiškas, nes Dievas žmoguje yra apsiėriškęs, kaip Kūrėjas. Dr. A. Maceina.

Argentinos prezidentas Juan Peron, kalba į minią iš valdžios namų balkono po to, kai buvo susektas samokslas prieš jį. Dešinėje matosi karo ministeris gen. Sosa Molina. Iš pasikėsintojų buvo penki suimti. Kaltinamas ir Dėdės Samo būvęs kultūrinis attache, kuris šiuo laiku pasišalinęs Uruguajui. Iš suimtuųjų šamokslė vėlesnės žinios skelbia esąs apie du šimtai žmonių. Amerikietis Griffiths, kurį pats prez. Peron kaltinąs su manytojų to šamokslu, gyvendamas Uruguajui tik juokias iš tų apkaltinimų.

- IEŠKO JUDOŠIAUS

(Iš Solovykų kacetininko atsiminimo. Vieno kunigo pasakojimas).

Niekad neabejojau, kad aš pats, lygiai, kaip ir kiti dvasiškiai, o taip pat ir visi tikintieji, esame objektu nuolatinio sekimo GPU viešų ir slapčių agentų - seksotų (sekretinį sodrudnik — slaptas bendradarbis), tačiau tuomet negalėjau daleisti, kad jų akiplėšiškumas šioje srityje neturi jokių ribų.

19.. metais, mieste N. man teko vadovauti vienai katalikų parapijai, ja ugerokai prarintai nuolatiniais tikinčiųjų areštais ir deportacijomis. Kartą atėjo pas mane į butą jaunas, gana inteligentiškos išvaizdos, nepažįstamas man tipelis. Įartinai apsižvalges kambaryje, paklausė, ar bute nėra daugiau žmonių, nes turi pasikalbėti su manimi labai slaptu reikalu ir bijo, kad kas nors to pasikalbėjimo neišgirstų. Kai aš jį užtikrinau, kad visame bute esame vieni, pasisakė esąs GPU agentas ir parodė savo tarnybinį pažymėjimą. Kalbėjo lenkiškai, taisyklinga kalba, Varšuvos akcentu... Manau, jis buvo vienas iš tų savo tautos išdavikų, kurių tuomet nemažai slapta bėgo iš tėvynės į sovietiška "rojų" ieškodami ten laimės ir karjeros ir pateko, norėdami ar ne,

NEAPSIRIKAU

SOVIETŲ SAJUNGA PAVOJINGOJ PADĖTYJ

į GPU prieglobstį.

Pasijutęs laisvai, mano svečias patogiai įsitaisė minkštakėdyje ir pradėjo ilgus išvedžiojimus apie pavojingą padėtį, kurioje randasi Sovietų Sąjunga, nes jai grėsia priešai išoriniai ir, kas dar rimčiau, — vidiniai... "Pasaulio buržuazija, kalbėjo jis, o savoji ypatingai, išsijuosę dirba prieš vienintelę pasaulyje proletarų valstybę, norėdamos ją pavergti ir sunaikinti"... Aš gi dvasiškis, atsižvelgiant į savo pašaukimą, turėčiau stoti proletarų pusėje ir ginti jų reikalus, atseit turėčiau remti valdžią atstovaujančią pasaulio proletariją ir jam vadovaujančią... Kunigai turi nuolatinius ryšius su liaudimi, tad ir man, girdi, ne-

sarašas mano parapijiečių. "Čia mažmožis", paaiškino, "mes prašysime kunigo tik surašyti charakteristikas šių asmenų, daugiau nieko"... "Savo sutikimu atlikti šį menką uždavinėlį kunigas parodys savo lojalumą valdžiai; tas bus labai naudinga pačiam kunigui, o gal ir kai kam iš įtariamųjų, nes savo atestacija galėsi jiems padėti pasiteisinti, jei jie klaidingai, be pagrindo, kaltinami"... Patylėjome...

TOKIE DARBAI YRA PRIEŠINGI SAŽINEI

"Ne, — pasakiau, — negaliu nei pasirašyti pasižadėjimo, nei atlikti pavedamo man uždavinio, nes tokie darbai yra priešingi nei tik kunigo, bet ir kiekvieno padoraus žmogaus sąžinei. Jeigu jums reikalingos mano parapijiečių charakteristikos, tai aš čia pat galiu jus užtikrinti, kad visi išvardinti jūsų sąrašas asmenys, kiek man žinoma, yra žmonės ramūs, politikos klausimais nesidomina, tvarkingai dirba savo darbą ir besirūpiną savo šeimų reikalais. Išiveržti į jų privatumą, eiti slapkūnų pareigas ir pranešinėti organams GPU, ką jie dirba, kalba, net galvoja, joki būdu nesiderina ne tik su kunigo orumu, bet ir su elementariu eilinio žmogaus padorumu. Kokiomis akimis aš turėčiau žiūrėti į žmones, kurie man patiki paslaptį, išsiųsus savo sielos pergyvenimus, — aš išdavikas! Nėra žodžių paniekinti tokių bausių nusikaltimą. Manau, kad ir pats mano gundytojas su pasiūlykštėjimu turėtų nuo manęs atsiskirti, jei pritarčiau jo pasiūlymams. Todėl dar kartą griežtai ir galutinai atsakau — Ne".

PASIRUOSIMAS PUOLIMUI

Agentas trumpą valandėlę tylėjo... Naiviai net pagalvojau, kad jis yra paveiktas mano atsakymo, — juk ir sužvėrėjusiame bolševike ne visi gi žmogaus jausmai bus mirę... Klydau — tai buvo tik tyla prieš audrą, pasiruošimas puolimui pagal tradicinę bolševikų metodę: pradžioje įkalbinėjimai, pasiūlymai, pažadai, o jei tas nepaveda — teroras, kuris šį kartą išsiliejo pavidale ištiso fontano biauriausių keiksmų, kurių turtingumu ir įvairumu rusų kalba gali tikrai didžiuliotis... Taigi — prašliupo; bet čekistas nerėkė. Slaptas jojo darbelis turėjo likti paslapyje ir jis bijojo, kad kas nors jo neišgirstų: jis nerėkė, — jis šnypstė, kaip pikta, nuodinga gyvatė.

"Tai kunigas atsisako! Mes nuo šios dienos jus pažįstame, žinome visas jūsų slaptas mintis ir planus, nukreiptus prieš liaudį ir prieš sovietų valdžią. Norėjome duoti jums progos savo darbais atpirti jūsų nusikaltimus, — jūs nuo to atsisakėte; už kontrevoliuciją jūs būsite nubaustas visu sovietų kriminalinio kodekso griežtumu. Duodame jums dvi savaites laiko apsigalvoti; jei per tą laiką jūs nepakeisite savo nusistatymo, neišvengsite bausios ramos, baudžiančio proletariško teisingumo".

DABARTIES PASTABOS

Pradžia 1-me pusl.

Jų kvilingus Prancūzijoje, Norvegijoje, Belgijoje. Bet kas tik nebuvo užsimerkęs, matė, kad dalykai alijantams kitaip pasirodys, pamatys savo apsiylimą su Stalinu ir jo pentakojais. Gal jau nebetoli tas laikas, kada alijantai pamatys, kad Hitleris su savo "triksais" buvo tik vaikas, palyginus su Stalinu.

Skelbiama, kad prez. Truman Amerikos Lietuvių Tarybos nariams pasakęs, kad Amerika remia Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės atsteigimą.

Teisingai pasakya. Rems, bet kada? Pasaulis žino, kad Amerika remia Korejos laisvę. Tą žino ir Maskva. Pasaulis ir Maskva žino, kad Amerika remia Kinijos laisvę ir rūpinasi apginti ją nuo komunizmo. Amerika lygiai rūpinasi apginti Indokinijos, Siamo, Indonezijos. Amerika rūpinasi apginti Turkiijos. Tiems kraštams apginti Amerika išleidžia bilijonus dolerių. Apie Baltijos tautų laisvę Amerikos vadai tik pašnibždomis tepakalba ir tai tik prieš rinkimus. Nei pasaulis, nei Maskva apie tai negirdi. Todėl gaila, kad Lietuva ne Sachaline ar Kamčatkoje. Jei ji būtų bet kurioje iš minėtų vietų, tai Amerika ją gintų nuo Rusijos lygiai, kaip gina Korėją ir kitas Azijos pusiau civilizuotas tautas. P.G.

PAGRĄSINĖS MIRTIES BAUSME...

Visa ta tirada buvo kimšte prikimšta biauriausių rusiškų keiksmų ir ciniškų blevizgojimų, turinčių tikslą ižeisti mane kaip žmogų ir ypatingai kaip kunigą. Pagrąsinęs dar, kad už nelaiķymą mūsų pasikalbėjimo paslapties, būsiu nubaustas mirties bausme, agentas, pagaliau, apledo mano butą.

Savaime suprantama, kad apie įvyki, nedelsiant pranešiau savo dvasiniam viršininku, Mohilevo Arkivyskupijos Administratoriui, vyskupui Maleckui. Tai buvo vienas iš tų kilnių kunigų, kuri atvykęs slapta iš Prancūzijos Vysk. M. d'Heroiny pakėlė į vyskupus.

Neužilstamas ir drąsus kovotojas už Katalikų Bažnyčios teises Rusijoje vyskupas Maleckis atidžiai mane išklausė, sustiprino dvasioje ir pareiškė, kad mano atsitikimas nesudaro išimties: jau daug kunigų buvo mėginta panašiu būdu įtraukti į niekšiška GPU darbą. Bažnyčios ir jos tarnų garbei, bolševikams jų tarpe nepavyko surasti judošių; visi su pasipiktinimu atmetė bolševikų pasiūlymus ir reikalavimus.

Sustiprintas dvasioje, griežtai nusistatęs iki galo priešintis visoms Bažnyčios priešų užmačioms, nors ir žinojau, kad bolševikai neužmiršta savo numatyto aukų, grįžau į savo parapiją.

Deja, neilgam...

Novena Aušros Vartų Dievo Motinos Garbei

Sustatė Domininkonas T. Kazimieras Zvirblis, O. P., Pridėta dar šebuklingojo Aušros Vartų paveikslas istorija ir keletas Marijos giesmių. Kaina — 25c.

"Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Malonu Yra Melstis iš Lietuviškos Maldaknygės!

"Darbininko" Knygyne Galite Įsigyti Puikiausių Lietuviškų Sekančių Maldaknygių:

1. DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS, antroji laida. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. "Darbininko" spauda. 788 pusl. \$3.75
2. RAMYBĖS ŠALTINIS, antroji laida. Surinko ir išleido kun. Pr. M. Juras. "Darbininko" spauda. 544 puslapių \$3.00
3. MALDŲ RINKINĖLIS, surinko ir išleido kun. J. Koncevičius, baltais celemojo aparais, 336 pusl. Kaina \$1.50
4. ANIOLAS SARGAS, išleido "Garsas", 288 pusl. \$1.50

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Siuomi siūniu \$..... ir prašau prisiųsti maldaknygę

Vardas .....

Adresas .....

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

by
SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	\$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTh Boston 8-2680

Spalis Rožančiaus Mėnuo

Du gražiausi metų mėnesiai yra pašvęsti Dievo Motinos garbei: pavasarį gegužis, — rudenį spalvis. Gegužio mėnesį kalbama švenč. Panelės Litanijs, spalio mėn. — Rožančius. Šv. Domininkas skaitomas Rožančiaus išradėju. Ta stebėtina malda pagelbėjo jam palaužti Albigensų klaidatikystę, nes Rožančiaus malda buvo sėkmingesnė už iškalbingus pamokslus. Taip pat galutinis Albigensų sunaikinimas mūšyje ties Muret (Prancūzijoje) 1213 m., įvyko, kuomet buvo viešai kalbamas Rožančius. Tris šimtmečius vėliau, kuomet turkai grėsė visai krikščioniškai Europai, pirmąjį spalio sekmadienį 1571 m., įvyko didingas krikščionių su turkais mūšis ties Lepanto. Tą dieną šv. Rožančiaus Draugija darė iškilmingą procesiją Romos gatvėmis. Pats šv. Tėvas Pijus V kalbėjo Rožančių už kotalikų laimėjimą. Staiga šv. Tėvo veidas nušvito; džiaugsmingai balsu Popiežius prabilo: "Dėkokime Dievui ir švenč. Paneli, nes Kryžiaus priešai jau nugalėti". Paskui patikrinta, kad tuo pačiu momentu krikščionių laivynas sunaikino turkų laivyną.

Sužadintas tokiu garbingu laimėjimu šv. Tėvas Pijus V įvedė tos dienos mišiose šv. Rožančiaus paminėjimą. Jo įpėdinis Gregorius XIII, Dominikonų Ordono pramonas, 1573 m. leido tą dieną švęsti tose bažnyčiose, kur yra šv. Rožančiaus altorius. 1671 m. Popiežius Klemensas X įvedė Rožančiaus šventę visoje Ispanijoje, o Klemensas XI įsakė švęsti Rožančiaus šventę visame pasaulyje dėl kito garbingo prieš turkus laimėjimo, kurs įvyko Vengrijoje, rugpjūčio 5 d., 1716 m. (Šv. Panelės "Sniginės" šventėje), kai Austrijos karžygis Eugenijus sunaikino milžinišką turkų kariuomenę.

Popiežius Leonas XIII aukštai iškėlė Rožančiaus šventę ir toms bažnyčioms, kur įsteigta šv. Rožančiaus Draugijos, suteikė visatinius atlaides. Taip pat prie Loreto Litanijs pridėjo invokaciją: "Karalienė šv. Rožančiaus, melski už mus". Pagaliau visam pasauliui įvesta šv. Rožančiaus pamaldos per ištisą spalio mėnesį.

Pažymėtina, kad su Rožančiaus kalbėjimu susiję stambūs istorijos įvykiai krikščionijos naudai: Albigensų erezijos likviduotė ir du labai svarbūs prieš turkus laimėjimai. Tai grynai išoriniai bei medžiaginiai pliusai. O kas suskaitys, kiek dvasinių laimėjimų bei atsivertimų Rožančiaus kalbėjimas suteikia. Ir anie amžiai nelengvi buvo gyventi. Turkų pabaisa karojo ant krikščioniško pasaulio nuo XV iki XVIII šimtmečio — 300 metų. Turkų fanatiška katalikams neapykanta buvo betis, jų žiaurumas gyvuliškas. O vis dėlto tas pavojus visiškai likviduotas. Turkų imperija subliūško, jų tauta civilizuoja. Jau ir jiems dabar grėšia naujas pusiau aziatiškas pavojus nuo baissnių už buvusius turkus barbarų — bolševikų.

Aušros Vartai ir Czestachowa

Oro paštu iš Europos

Lietuvų - Lenkų taikos sutartis iškilmingai pasirašyta Suvalkuose 1920 m. spalio mėn. 7 d.

Po 1939 - 1945 metų tragedijos, kuri ypač skaudžiai palietė lygiai Lenkiją ir Lietuvą, nėra prasmės minėti klaidingas ir gėdingą Lenkijos 1920 m. spalio mėn. 9 d. akta, kada maršalo Juozo Pilsudskio pavedimu generolas Żeligowski, panaudėjęs savo kariuomenes Lenkijos Aru ir Lietuvos Vytimi, "Srodłowa Litwa" vardu iš Lydos puolė Vilnių ir tik prie Širvintų - Giedraičių buvo lietuvių kariuomenės sulaukymas ir sumuštas; kad pilsudskiniškams navyko tada išsilaukyti Vilniuje ir, pravedus šališka balsavimą 1922 m., trečdaliį Lietuvos prijungti prie Lenkijos, — lenkai galėjo būti dėkingi tik Vakarų Santarvinkų misijai, kuri, būdama šališka, "laiku" įsikišo ir neleido generolo Silv. Žukausko vadovaujamai lietuvių kariuomenei sekmingai vyti nuo Širvintų bėgančią lenkų kariuomenę, įžygiuoti į Vilnių ir atstatyti tvarką Vilniaus krašte.

Po tiek skaudžių išgyvenimų šiandien minėtina ne spalio 9 d., bet tik spalio 7 d., kada buvo pasirašyta lietuvių - lenkų taikos sutartis Suvalkuose. Ši sutartis turėtų būti ištraukta iš apdulėjusio archyvo ir padėta pagrindū tolimesniems lietuvių - lenkų santykiams. Juk tai buvo nepaprasta taikos sutartis. Ji pasirašyta akivaizdoje Kryžiaus, Lenkijos herbo, maršalo J. Pilsudskio portreto ir Vakarų Santarvinkų atstovų, kurie stebėjo derybas. Ji sudaryta remiantis istorine lenkų - lietuvių draugyste, draugiška kaimynyste ir bendrais interesais dviejų didžiųjų kaimynų (Vokietijos ir Rusijos) atžvilgiu. Pagal tą sutartį, lenkai pripažino Lietuvos Respublikos rytinį sieną pagal 1920 m. liepos mėn. 12 d. Maskvos taikos sutartį (siena: Gardinas - Mastai - Lvda - Molodečna - Pastovis - Breslauja - Druja) ir pasižadėjo gerbti Lietuvos valstvbės teritorijos neliečiamybę. Liko nenustatyta Lietuvos - Lenkijos siena tik pietuose (Rytprūsiai - Augustavas - Gardinas ruoze). Ta sutartis atitiko JAV prezidento Wilsono ir Alijantų taikos dvasias ir turėjo laikuoti šioje Europos dalyje taiką ir ramybę.

KLADINGA ISTORIJA

Mes nekalti, kad 1920. X. 7 d. Suvalkų sutarties priminimas gali kaip kam ir nepatikti. Mums irgi nepatinka, kad naujoje lenkų istorijoje ši sutartis visai nepamiršta (greta Rygos 1921 m. rusų - lenkų taikos sutarties). Pav. 1946 m. Jeruzolime išleistoje lenkų knygoje "Opowiadania z dziejow ojczyzny" (Dla VI klasy szkół powszechnych, wydanie II, Włodzimierz Jarożz i Adolf Kargol, Intertreasury committee for polish question — Educational branch), kalbant apie 1918-1939 m. Lenkijos sienas, šiaurėje, 72 skyruije "O granicach Polski i jej sąsiadach" pasakyta: "I šiaurę kraštas vėl pasikelia ir apauga pušimis. Pereiname per Nemuno šaltinius, aplenkiam švendrais apaugusių ežerų lietuvių plokštumą ir prieiname iki Dauguvos link pietvakarų rubežiuojamės su lietuviams gimininga Latvija. Sieną neregšminga: su Latvija, kaip ir su Rumunija, jungia mus bendras

Tačiau ir šis pavojus savo laiku bus pašalintas. Bet dabartinis priešas toks baises, kad jo likviduotei reikia gausios Dievo pagalbos. Ją išmaldausime, uoliai kalbėdami Rožančių. K.

priešininkas, Sovietų Sąjunga. Negalima to pasakyti apie Lietuvą, respubliką 10 kartų mažesnę už Lenkiją; puoselėja sau jį teisę į Vilnių, kadaisia Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos sostinę, ir jaučiasi nuskriausta Lenkijos (158 pusl.)."

Kiek pirmas posakis aiškiai (tik nevardindamas Vilniaus srities) nuskriaudė Vilnių su visa sritimi Lietuvai priklausant, tiek antruoju posakiu lenkų istorikai be reikalo dar ir 1946 m. Lietuvą įžiūri grėšmingu Lenkijos kaimynu. Skaudi 1939 - 1945 m. tragedija, rodos, savaimi išaiškino ir išsprendė lietuvių - lenkų teritorines bei tautines problemas. Lietuva negrasino ir negrasins Lenkijai. Ir Vilniaus atgavimo atžvilgiu Lietuva negrasino Lenkijai karu. Ji to siekė taikiu būdu, savo vesesiku judėjimu tik protestuodama prieš lenkų begėdišką klaidą 1920 m. ir puoselėdama viltis, kad lietuvių teisės į Vilnių bus karta ir iš lenkų pusės pripažintos. To įrodymas yra neutralios Lietuvos pasiūlymas 1939 m. rudenį, kada ji turėjo progą atsiimti Vilnių karu, bet ji atsiėmė tik taikiu susitarimu su Sovietų Rusija, su kurią ji buvo pasirašiusi 1920 m. taikos sutartį. Dabar yra proga lenkams atitaisyti savo klaidas ir pakeisti pažiuoras Lietuvos atžvilgiu, neklastojant istorijos ir nevarant propagandos dėl Vilniaus priklausymo Lenkijai, nesūkaujant — "Wilno i Lwow!".

KAS MUS SKIRIA IR JUNGIA

Turint galvoje dabartinę Lietuvos ir Lenkijos skaudžią padėtį ir bendrus istorinius priešus, kurie siekė, siekia ir sieks net lietuvių ir lenkų tautų susilpninimo ir sunaikinimo, šiandien nėra jokiu kliūčių darniam lietuvių - lenkų kaimyniškam susitarimui ir bendradarbiavimui Europos ir viso pasaulio taikai igyvendinti. Tik reikia tarpusavio demokratinio respekto, nežiūrint, kad lietuvių tauta yra 8 kartus mažesnė už lenkų tautą. Norėdami geru santykiu su Lietuva, lenkai turėtų atsisakyti sulenkėjusių Lietuvos dvarininku politinės itakos, kuri ligi šiol trukdė ir trukdo gerus lietuvių - lenkų santykius. Kaip vokiečiai turi amžiams atsisakyti nuo kryžiuočių užkariantų žemių už Oderio ir Vvšlos ir nuo Pabaltės vokiečių baronų karus provokuojančios prūsiskai junkeriškos "Drang nach Osten" politikos ir "tautos vadų" iš kitur (Hitleris kilęs iš Austrijos), taip ir lenkai turėtų neleisti, kad Lenkijai diriguotų "napoleonai" iš Lietuvos, nors, pav., lietuviai Jogaila ir J. Pilsudskis yra Lenkijos istorijos pasididžiavimas...

MES NORIME TIKETI

Imant dėmesin egziliu ir emigracinių lenkų sluoksnių varomą propagandą laikraščiais ir knygomis už 1939 m. Lenkiją, taigi ir su Vilniumi, suprantamas yra Žiburių redakcijos laiškas Lenkijos vyriausybei Londone. Malonu skaityti Lenkijos valstybės prezidento A. Zaleskio ir užsienio reikalų ministerio A. Tarnowskio atsakymus, kurie yra diplomatiškai draugiški. (Žiburiai 1948. IX. 11 d. ir 1948. VII. 24 d.). Nors A. Tarnowskio atsakyme aiškiai nepasisakoma Ryt-

prusių pasidalinimo klausimu ir tiesiogiai nepaliestas Vilniaus klausimas, vienok jo atsakymas gali būti pagrindu draugiškam santykių išaiškinimui.

Lenkų užs. reik. ministerio A. Tarnowskio žodžiais, "...kad Lenkijos vyriausybės nuomone sutvarkymas visų ginčijamų klausimų, kurie gali kilti tarp Lenkijos ir Lietuvos, abiem valstybėms atgavus nepriklausomybę, turi būti atliktas tikrai taikiu būdu, teisėtumo, teisingumo ir draugiškumo dvasioje, atsižvelgiant į abiejų pusių reikalus ir interesus", mes norime tikėti, jeigu tuos žodžius patvirtins tolimesni lenkų veiksmas.

AUSROS VARTŲ POLITINĖ PROFANACIJA

Norėdami tikėti lenkų vyriausybės gerais norais ir pasikeitusiom lenkų pažiūrom į lietuvius ir į Lietuvą, mes vis tik negalime ramiai žiūrėti, kai lenkai turėdami savo ne mažiau garsią Stebuklingąjį Dievo Motinos Paveikslą Czestachowe, pačioje Lenkijoje, perdaug myli ir savinasi lietuvišką Stebuklingąjį Dievo Motinos Paveikslą Aušros Vartuose, Vilniuje, Lietuvos sostinėje. Mums atrodo, kad lenkų didelė meilė Aušros Vartams Vilniuje yra veidmainiška. Ji yra daugiau politinė, negu religinė. Kodėl gi lenkai netremtyje visur tik Aušros Vartus pirmoje eilėje garbina, o ne Matka Boska Czestachowska? Argi nekeista, kai lenkų tremtinių stovyklų koplyčios daugiausia "Matka Boska Ostrabramska" vadinasi (pav.: net sargybų ir darbo kuopų centre Kaefertaly prie Mannheimo lenkų koplyčia ir lauko altoriaus paveikslas Aušros Vartų vardu puošiasi!).

A. Tyruolis.

Tremtinio Malda

Į Alpių tolimą papėdę blokštas, Aš tartum briedis, vandensi betrokštąs, Tėvynės alkū ilgesį nešuos Greituos dienų lakiųjų sukuriuose. Su metų tolstančių dienų grandinėm Aš juosiu savo varganą krūtinę, Kad, kolei man dar eiti kelio skirta, Į ją sugrįžčiau, nepalaužtas, tvirtas, Kely neprasiradęs, būčiau vertas Tauriai sugrįžtančiojo vaiko vardo!

Lietuvių Šeimos Rožančius

Rašo — Padangės Aras.

Visa širdimi mylėdami Dievą, dangaus ir žemės Tėvėrė, mes stengiamės pildyti duotus Jo įsakymus ir per tai savo gražiu gyvenimu Jam įtikti. Apart visatos Sūtvėrėjo, mes visi mylime karštai ir nuosirdžiai taipgi ir Dieviškojo Sūnaus Motiną Mariją, kuri yra sykiu žmonių ir angelų karalienė ir kiekvieno iš mūsų dvasinė — antroji Motinė.

Jei jau šiaip gyvenime stengiamės įtikti ir būti gerais, dorais ir pavyzdiniais vaikais mūsų žemiškai motinai, juo labiau stengimės patikti visais žvilgsniais ir mūsų amžinai — dvasinei motinai Marijai.

Ši mūsų širdžiai nepasotinama meilė myli taipgi ir visą sutvėrimą, ypač tą šalį, kurioje mes esame gimę, augę ir jaunystės sapnais - svajonėmis pintas dieneles praleidę. Toji meilė ypatingai myli ir veržiasi prie būsimąjo gyvenimo amžinos tėvynės - dangaus, kurį ankščiau ar vėliau tikimės pasiekti.

Kadangi tarp žemės ir dangaus gyvenimo yra begalinis tarpas, taigi jį ir reikia atsiekti tam tikrais laiptais, būtent — mūsų teisingo gyvenimo, gerų darbų, maldos, ypač šv. Rožančiaus kalbėjimo laiptais. Nors kiekviena malda yra gera ir dvasiniai naudinga, bet rožančius, ypač šeimos narių kasdieną kalbamas, yra tarsi visų maldų tobu-

liausi ir gražiausi dvasinė puokštė — vainikas.

Todėl čionai trumpai ir pasidalinsime išganingomis mintimis apie mūsų gyvenimė brangavertį ir prakilmųjį šeimos šv. Rožančių.

ŠEIMOS ROŽANČIAUS ISTORIJA

Ir taip ši graži viso pasaulio katalikų gyvenime naujiena, yra maloniausi ir labiausiai džiuginanti šeimos rožančiaus naujiena. Ji prasidėjo beveik prieš 2,000 metų atgal, kuomet mažame Nazaret miesto mieste, Palestinoje, arkangetui Gabrielui tarpininkaujant, šv. Panelė Marija šv. Dvasios surėdymu, savo iščioje pradeda Dieviškąjį Sūnų ir tuo pačiu pradėjo pergyventi gražiausias ir kiekvieno krikščionies širdžiai ir sielai maloniausias šeimos rožančiaus tikėjimo tiesas, arba paslaptis, būtent: džiaugsmingąją, sopulingąją ir garbingąją paslaptį.

Jau per ilgus šimtmečius vyrai, moterys, jaunimas, net ir vaikučiai, kurie tik buvo krikščionys, gyveno tomis tikėjimo išpažinimo tiesomis ir jas uoliai praktikavo savo kasdieniame gyvenime. Tačiau apie vidurį 13-jo šimtmečio pradėjo užmiršti tą taip prakilmų paprotį, ir išrodė, kad krikščioniškoji civilizacija beveik merdėja, tikėjimas silpnėja. To pasekoje įvairios nesantaikos, neramumai išliko netik žmonių, bet ir tautų tarpe. Prieštikiybiniai ir antikrikščioniški mokslai pradėta viešai piršti visuomenei, kaipo tikras dvasinis penas ir neva neklystantis kelias prie Dievo.

Kaip tik tuo krikščionybės gyvenime pavojingu laikotarpiu, pats Dievas pašaukė iš visuomenės tarp vieną garsią asmenybę, būtent šv. Domininką (1170 - 1221 m.), kuris buvo ir didis mokslo vyras ir nuolankus, karštas Marijos garbintojas, Jos vardo skelbėjas. Išrodė, kad bus jau beveik pervėlu pataisyti ir į tiesos kelią sugražinti didžioje nedorybėse ir bauriose nuodėmėse paskendusį pasaulį. Tačiau šv. Domininkas nenustojė vilties, lygšvaros ir nepasidavė jokiam nusiminimui, prisimindamas, kad nieko nėra negalimo Dievui, ypač Dievo Sūnaus motinai Marijai. Tat joje ir sudėjo visą savo viltį, visą pasitikėjimą savo ateities darbuose, kuri niekad neapvyly jo prašymų, besikreipiant prie jos savo karštose maldose.

Bažnyčios Tradicija — padavimas mums aiškiai nusako, kad meilingoji dangaus ir žemės Karalienė, apsiereiskus jam asmeniškai 1212 met. pietų Prancūzijoje su dangiškuoju Kūdikiu vienoje rankoje, kitoje gi laikydama šv. rožančių, išmokino, kaip reikia jį kalbėti ir su dideliu motinišku rūpesčiu ir stropumu įsakė jam platinti rožančiaus kalbėjimą netik Prancūzijos žmonėse, bet ir visose tautose.

Štai Jos tikri ir autentiški žodžiai pasakyti šv. Domininkui: "Išplatink rožančiaus kalbėjimą pamaldumą visur. Išmokyk jį kalbėti žmones ir pasakyk jiems, kad šis pamaldumas labiausiai patinka ir yra malonus netik mano Dieviškajam Sūnui, bet ir man pačiai. Per jo maldingą kalbėjimą žmonėse

pražydės dorybės, pranyks nedoros ydos ir klaidatikystės, o pasaulis gaus daug gausių Dievo malonių. Rožančius taps neišsiamiamu šaltiniu įvairios rūšies palaimos. O aš tau asmeniškai pažadu, kad savo malonėmis įrodysiu žmonijai, ant kiek man šis pamaldumas yra malonus, sykiu tikintiesiems naudingas ir išganingas".

Šv. Domininkas kaip tik ir laukė panašaus paskatinimo ir tokių gausių Marijos pažadų. Jis netik uoliai išplatino rožančiaus kalbėjimą žmonėse, kaip kad buvo įpareigotas, bet tam tikslui jis pašventė net visą savo gyvenimą. Ir patys žmonės šį išganingą paprotį perkėlė iš bažnyčių į savo privatus namus ir šeimas. Juomi nugalėta daug nedorybių, jis išaugino plačiai žydingas dorybes ir pagaliau gausios dangaus malonės pasiekė kiekvieną pamaldžiai jį besikalbantį asmenį.

Per du suvirš šimtmečių, šv. rožančius tapo garbinga ir galinga visų krikščionių malda. Vėliau gi, kai, rodos, jau pradėta atšalti šis išganingas paprotis žmonių širdyse, pati Marija apsiereiskė palaimintajam Alanui de Rupe (1428-1475 m.) su nauju paraginimu 1460 m. pietų Prancūzijoje ir įpareigavo jį atgaivinti rožančiaus pamaldumą žmonėse. Tarp kitko Marija pareiškė, kad per dievotą jo kalbėjimą pasaulyje įvyks daug nuostabių dalykų, kuriems smulkiai surašyti reikės keliolikos storų knygų. Jam gi pačiam jina davė irgi keletą pažadėjimų, kurių tarpe šie keturi yra svarbiausi:

(Bus daugiau)

AUŠROS VARTAI IR CZĘSTACHOWA

Pradžia 3-čiame pusl. suprantamos. Mes irgi, rodos, esame pakankamai religingi, bet mums užtenka vienos Aušros Vartų Dievo Motinos ir Jos nežeminame garbindami "svetimus dievus"... Tie laikai, kai šimtmečiais kaimynai savinasi lietuvių garbės laurus ir jais papuošė savo istoriją ir muziejus, rodos, jau praėjo. Leiskit ir mums gyventi ir didžiutis mūsų protėvių palikimu.

KAIP ŠUO LIEPTU BĖGDAMOS...

Mes pripažįstame didelius lenkų tautos kraujo ir materialinius nuostolius paskutiniame kare ir Lenkijos inasą kovoje prieš Trečiąjį Vokietijos Reichą, tačiau reikia neužmiršti, kad praėjo laikai, kada už nuostolius kare nugalėtojai pasiimdavo savo nuosavybėn svetimais teritorijas su milijonais svetimų žmonių. Visai suprantama, kai lenkai teisėtai reiškia pretenzijas į savo istorines ir etnografines žemes Silezijoje, Pamary ir Mozūrose, bet kada gi seniau Lenkijai priklausė Vilnius, Gardinas, Balstogė? Šaujelė lenkų (jie repatriavo) ir dalis aplenkusių lietuvių ir gudų gyventojų miestuose neduoda teisės lenkam Vilnių ir jo sritį toliau savintis, jeigu pripažįstama laisva ir nepriklausoma Lietuva, kuri nenori būti su lenkais, o nori tik draugiškų kaimyniškų santykių; Vilniaus krašte yra tiek lenkų, kiek Su-

valkijoje vokiečių. Juk ir patys lenkai pripažįsta, jog Vilnius buvo tik lenkiška sala toli nuo Lenkijos, neturėdama lenkiško geografinio ryšio su ja (žiūr. almanachą "Wilno i zemia wilenska", 1932 m.) Užmirškime Rzeczpospolitos laikus, gyvenkime ir draugaukime kaip lygūs su lygiais, o ne kaip... katė su pele. Atsiminkime, kokie uždaviniai mūsų laukia ir kokie bendri pavojai mums grėsia. Prisiimkime mūsų bendrą misiją prieš Rytus ir Vakarus, tarp Rytų ir Vakarų. Ji dar nebaigta. Nebijokite, mes gerbsime simbolišką J. Pilsudskio meilę Vilniui ir paliksime ramybėje jo palaikus (širdį su motina) Rasų kapuose, nes mes neimame pavzdžių iš vandališkų vokiečių ir barbariškų rusų, kurie niekina svetimus paminklus ir kapus.

Jeigu lenkai ir toliau nesiliaus kalbėti apie "lenkišką" Vilnių, tai mes nenorom galime prisiminti šunį su mėsos gabalu bėgantį siauru ir aukštą lieptu ir šokantį į vandens atimti mėsos gabalą iš savo šešėlio...

Taigi, užmiršę anuos nemalonius laikus, pasimokė iš netolimos praeities ir dabarties, kalbėdami tik apie tai kas mus jungia, — ištraukime iš apdulkėjusio archyvo 1920 m. spalio mėn. 7 d. Suvalkuose iškilmingai pasirašytą lietuvių - lenkų taikraščio sutartį ir ją pagrįskime mūsų ateitį ir santykius. E. K. Vilnietis.

Mažytis John Reid, 6 metų, kurį jo tėvelis laiko ant rankų iš Brisbane, Australija, buvo netekęs kalbos balso. Apie tai sužinojęs vienas teatrų savininkas Amerikoje, būtent, Charles P. Skouras (kairėj), prezidentas Theatre Owners of America, teikėsi lėktuvu atvežti vaikutį į Los Angeles, kur mažasis Jonukas gavo specialų gydymą ir balsą atgavo. Visa p.p. Reid šeima esą labai dėkingi geradariui.

TREMTYJE SKAUTAI MINĖJO SAVO TRISDEŠIMTMEČIŲ

Viena seniausia, be ateitininkų, jaunimo, žinoma, mokyklinio, organizacija yra skautai, kuri šiemet minėjo savo trisdešimt metų sukaktį, surengdama jubiliejinę tautinę stovyklą Alpių kalnų papėdėje, kur suplaukė stovyklauti 1200 skautų ir skaučių. Bet neviename vietoje vyko stovyklavimas, nes neleido sąlygos višioms suplaukti, kada tūkstantai kilometrų skyrė. Tai buvo suruota kita stovykla pajūryje, o trečioji — Austrijoje, Alpių - Tyrolio kalnuose, nes čia atvykimas netolimas, bet austrų sienos perėjimas ir gaviamas leidimo neleido atvykti. Antroji stovykloje dalyvavo 600 ir trečioje — apie šimtas, reikiama, viso stovyklavo, minėjo savo garbingą sukaktį apie du tūkstančiai skautų ir skaučių.

Jei kiek truputį mestelėjus akį praeitin ir pamatysime, kad ši graži tradicinė ir garbinga organizacija paliko gražius pėdsakus mūsų tautos ir kultūros istorijoje. Jos įkūrėjas yra Amerikos lietuvis, Lietuvos armijos kapitonas Petras Jurgėla, ideologas a. a. prof. dr. Stasys Šalkauskis ir visa eilė kitų. Bet garbė tenka minimam kapitoniui Jurgėlai. Reikia neužmiršti ir jo brolių — LAIC direktoriaus ir kito. Skautų eilėse mes matėme jau amžinos atminties Valstybės Prezidentus A. Smetoną ir Al. Stulginskį, dr. K. Grinių, visą eilę buvusių ministrų, mokslininkų, o tremtyje: prof. dr. Cepa, prof. Ig. Končų, prof. inž. Stp. Kolupaila, dipl. ekon. K. Palčiauską, dipl. teis. A. Saulaitį, mokyt. O. Saulaitienę, mokyt. Palčiauskiene, plk. Šenbergą, mokyt. J. Mašiota, mokyt. P. Balčiūną, mokyt. Rudį, mokyt. A. Krausą, mokytoją Jakštą, mok. Gražiūną ir visą eilę kitų žymių asmenų. Amerikoje — prof. dipl. miškininką Joną Kupronį ir kit.

Sąskrydis įvyko rugpiūčio mėn. 2-14 d.d. Tuo pačiu laiku visose trijose stovyklose. Bet centras buvo Alpių papėdėje — Mittelvelde, kur išaugo du gražūs miestai — mergaičių ir berniukų vadovaujami E. Putvytės ir A. Saulaičio. Žinoma, miestai, kur veikė paštas, ambulatorija, ligoninė, policija, maisto sandėliai, krautuvės ir visos valdžios įstaigos, o be to,

buvo spaustuvė ir leido dienraštį, bet rotatorium spausdinta ir turėjo nuolatinių predačių įsikūria mūsų sostinėje, sename Vilniuje 1918 metais, kuri šiemet minėjo savo trisdešimt metų sukaktį, surengdama jubiliejinę tautinę stovyklą Alpių kalnų papėdėje, kur suplaukė stovyklauti 1200 skautų ir skaučių. Bet neviename vietoje vyko stovyklavimas, nes neleido sąlygos višioms suplaukti, kada tūkstantai kilometrų skyrė. Tai buvo suruota kita stovykla pajūryje, o trečioji — Austrijoje, Alpių - Tyrolio kalnuose, nes čia atvykimas netolimas, bet austrų sienos perėjimas ir gaviamas leidimo neleido atvykti. Antroji stovykloje dalyvavo 600 ir trečioje — apie šimtas, reikiama, viso stovyklavo, minėjo savo garbingą sukaktį apie du tūkstančiai skautų ir skaučių.

LIETUVIŲ DP ĮKURDINIMO AKCIJOS REIKALU

1948 m. rugsėjo 18 d. Pennsylvania Hotely, New York'e įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto iniciatyva sukvietas pasitarimas. Nors dalyviai neturėjo tam reikalui tikslių įgaliojimų ir oficialiai negalėjo atstovauti organizacijai šiame išsitaigiančiame užtrukusiame pasitarime, susirinkimą šaukiant buvo taikoma sukvietus asmenis, kurie vaizduoja pagrindines įstaigas, suinteresuotas DP įkurdinimo problemomis ALT, BALF, SLA, SLRKA, ALRKF-NCWC,

Sveikino ukrainiečių, lenkų, vengrų, vokiečių ir kitų tautų skautų atstovai ir taip pat IRO atstovas. Buvo užkurtas jubiliejinis lauzas, ką gėrėjosi ir kitų tautų stovyklautojai. Dar kas nepamirština savo atsilankymu pagerbė ir Tarptautinio Biuro atstovas Monnet. Buvo ir surengtos rankdarbių parodėlės. Pažymėtina, kad senis skautas prof. Ignas Končius buvo surengęs savo medžio drožinių parodėlę atskirai, kas sujudino ir svetimtaučius, kad toks senas profesorius ir žymus mokslininkas užsiima tokiu kruopščiu ir sunkiu darbu, keldamas ir kartu lietuvių tautodailės meną ir lietuvių vardą. Be to, sveikino VLIKO atstovas politinis kalnys dipl. agr. Balys Gaidžiūnas ir Vykdomosios Tarybos vadu — narys doc. Česlovas Masaitis. Buvo suruoštas ir iškilmingas skautų paradas — eiseną, keli prie lauko scenos vaizdeliai su dainomis, žaidimais, kur dalyvavo ir per tūkstantis svečių, ypač, gėrėjosi vokiečiai, sakydami, taip organizuoto jaunimo iš svetimtaučių neteko matyti, lietuviai pirmieji jiems palikę geriausią įspūdį. Šventė, vadinama trečioji tautinė stovykla, nes į ją tradicijon kas dešimt metų rengti skautų tautines stovyklas. Pirmoji buvo Vilniuje, antroji — Panemunėje ir Pažaislyje, o ketvirtąją visų sveikinusių buvo linkėta švęsti senoje sostinėje Vilniuje. Ir ši graži skautų jubiliejinė šventė sukaktis pradėjo gražiai ir gyvai, palikę neišdildomų įspūdžių ir prisiminimų ir kartu šventė įamžinta filmoje. Tenka, tik džiaugtis mūsų jaunimo gražių auklėjimu, tautine savvygarba ir mokėjimu jau išėjus į gyvenimą, būti ir drausmingu, stipria valia ir puikiu išsilavinimu dirbti, ne tik savo profesinį, bet valstybinį ir kultūrinį darbą ir visada viską Lietuvai tėvynei. Skaute būdėjai ir būdek!

A. Jankūnas.

Liturginės Mišios
Tai visai tokios pat mišių maldos, kokios lotyniškai kalbamos. Šioje knygelėje jos atspausdintos lotyniškai ir lietuviškai. Kaina — 25c.

E. GAROS PACKING CO.
Wholesale — Meats — Retail
Cattle Bought and Sold
Hooksett, N. H. Tel. Suncook 268
Manchester, N. H. Tel. Manchester 6626-M

MYRNA SHOE COMPANY
Manufacturers of LADIES, NOVELTIES SHOES
Canal Street Manchester, N. H.

Dunbar Fuel Company, Inc.
Fluid Heat Oil Burner
"The Economical Oil Burner"
Authorized Sales & Service
59 Hanover St., Manchester, N. H.
Tel. Man. 452

Protestantų CWS, liberalų IR-RC, ir vietos redakcijas.

Pasitarime, tuo būdu dalyvavo: ALT Vyk. Komiteto pirm. L. Šimutis, sekr. Dr. P. Grigaitis, išdin. M. Vaidyla, LAIC direktorius adv. K. R. Jurgėla ir sekr. M. Kižytė, BALF išdin. A. S. Trečiokas, NCWC tarnautojas J. B. Laučka, tik ką iš Vokietijos grįžęs NCWC War Relief Services tarnautojas K. V. Baltramaitis, SLA sekr. Dr. M. J. Vinikas, SLRKA sekr. Wm. Kvetkas, Liet. Protestantų S-gos pirm. Dr. M. Devenis, ALT atstovai projektuotam Bendram Imigracijos Komitetui pp. A. Aleksis ir A. Devenienė, ALRKF - SLRKA atstovai ir to komiteto pirm. Mgrs. J. Balkūnas, IRRC bendradarbis Dr. J. Pajaujis, NYL Tarybos sekr. D. J. Averka, "Amerikos" red. Dr. H. Lukosevičius, "Tėvynės" red. M. J. Vasil, "Vienybės" red. J. Tysliava. Garbės svečių dalyvavo Lietuvos gen. konsulas J. Budrys. Kurį laiką viešėjo ir Dr. A. Šliupaitė, B. Darlys ir V. Tysliaviėnė.

Vispusiškai aptarus ligi šiol darytas pastangas, susidariusias kliūtis, geras puses ir perspektyvas ateiciai, pasitarimo dalyviai vienbalsiai priėmė sekančio turinio rezoliuciją, kurią LAIC buvo įgaliojats išsiuntinti interesuotoms organizacijoms ir spaudai: "Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto iniciatyva sukvietame veikėjų pasita-

rime tremtinių įkurdinimo reikalui, susitarta pasisakyti sekančiai —

1. Tremtinių įkurdinimo darbas vykdytinas Amerikos lietuvių visuomenės bendromis jėgomis, sutelktomis BALF'e.
2. Įkurdinimo organai privalo traktuoti lygiai visus tremtyje esančius lietuvius, be tikybos ir pasaulėžvalgos skirtimų. Toms sąlygoms garantuoti, siunčiami į Europą BALF sudarančių srovių pasiūlyti atstovai.
3. BALF savo įkurdinimo darbe turėtų bendradarbiauti su visomis Voluntary Agencies, turinčiomis DP komisijos pripažinimą.
4. Pageidaujama, kad BALF centro imigracinį aparatą būtų įtraukti atstovai lietuvių organizacijų, dirbančių su tomis Voluntary Agencies, per kurias eina lietuvių įkurdinimas Jung. Amerikos Valstybėse.

Pasitarimo Prezidiumas:
A. S. Trečiokas, Pirm.
D. J. Averka, Sekr.

Taupyk Savo Pinigus
Sistematškai ir
Finansuok Savo Namus
per
Merchants Co-operative Bank
24 School St.
Antras Aukštas
Boston, Mass.

THE WILLIAM A. ALLEN CO.
210 Main St.
Marlboro, Massachusetts

RED and WHITE FOOD STORES IN MAINE
Sponsored by
HANNAFORD BROS., CO.
PORTLAND, MAINE

MARBLE SAVINGS BANK
47 Merchants Row — Tel. — 653 — Rutland, Vt.
"Narys Federal Deposit Insurance Corporation"

Redwood Furniture Co., Inc.
Geros Rūšies Baldai
East Main St. Waterbury, Conn.
Tel. — 3-3107

The Lindquist Hardware Co.
Statybai medžiagos — Dažybos reikmenys
383 Fairfield Avenue, Bridgeport, Conn.

E. W. Bailey & Company
Montpelier, Vermont

Barre Feed Co.
Barre, Vermont
Grain, Flour and Mill Feeds
"Pennant" Brand Poultry Feeds
Dairy Rations

Old Colony Gas Company
Gas Is The Better Fuel
Braintree, Massachusetts

The Electric Light Department
South Hadley
Invites you To Locate In a Real New England Town with all Conveniences Including Attractive Rates for Electricity
The Home of Mt. Holyoke College

Moslem Razakar organizacijos kariai apklausinėja Hyderabad miesto, Indijoje (vidury) gyventoją, kuris buvo užpultas komunistų apie 30 milijų nuo to miesto.

Generolas, kurs gina Berlyną

Gen. Clay - USA karinių jėgų vadas ir karo gubernatorius Vokietijoje

RUSAI IR... KOLUMBAS

Juokais sakoma, jog rusai planuoja pastatyti paminklą tiems jūrininkams, kurie norėjo priversti Kolumbą grįžti atgal nesuradus Amerikos. Jei Amerika nebūtų žinoma, rusai būtų nevaržomi Europos - Azijos valdovai. O dabar, štai kad ir tas vienas amerikiečių generolas Lucius Clay kiek jiems nervų sugadina.

Generolas Clay saugo labiausiai į rytus nusidavusį vakarų demokratijų postą - Berlyną. Įdomių žinių apie šį ryžtingą kariškį paduoda "The Atlanta Journal": jisai yra keturių žvaigždučių, taigi pilnas generolas; jo tėvas buvo Jungtinių Amerikos Valstybių senatoriumi. Generolas Clay gimė 1897 metais Mariettoje, (Georgia). Jis buvo jauniausias iš keturių sūnų, dabar turi 51 metų amžiaus. Turi puikią atmintį ir yra išėjęs garsiąją West Point karo akademiją. Jo būdas toks, kad jisai gali lengvai nusileisti smulkmenose, bet atakliai kovos dėl to, ką jis laiko teisingumo dalyku.

JO PADEJĖJAI - SPECIALISTAI, NE PATAIKŪNAI

Dabar jisai Amerikos karinis gubernatorius Vokietijoje, drauge ir USA karinių jėgų vadas Europoje. Užėmęs savo postą jisai sudarė savo dienotvarkę, apimančią 16-18 darbo valandų kasdien. Talkininkais ir patarėjais pasikvietė keletą profesorų, kurie buvo Vokietijos administracijos specialistai, o taipgi pasikvietė į vairius Amerikos vyrus, kurie turėjo patyrimą valstybių valdyme, biudžeto tvarkyme, statistikų vedime. Jų patariamais jisai amerikiečių zoną padalino į tris sritis, paskyrė joms laikinas vyriausybes ir davė patvarkymą praveisti rinkimus. Jis manė, kad jei norima vokiečius laimėti demokratiškai, nepakanka juos nugalėti ir kankuriuos nacių sušaudyti. Reikia jiems pradėti patiems de-

mokratiškai tvarkytis, ir paskelbė demokratinius rinkimus.

Ir vokiečiai tą įvertino. Gen. Clay paskelbtuose rinkimuose dalyvavo 85% balsuotojų, taigi masinio boikoto nebuvo. Net britai ir prancūzai nustebo kaip sklandžiai dalykas praėjo. Kai generolui Clay pristatė visi trys jo padalinčių sričių gubernatoriai vokiečiai, jisai jiems išakė, kad pirmas jų rūpestis - rasti butus ir maistas 2,250,000 vokiečių, kuriuos čekai iš Sudetų ištrėmė į vakarus.

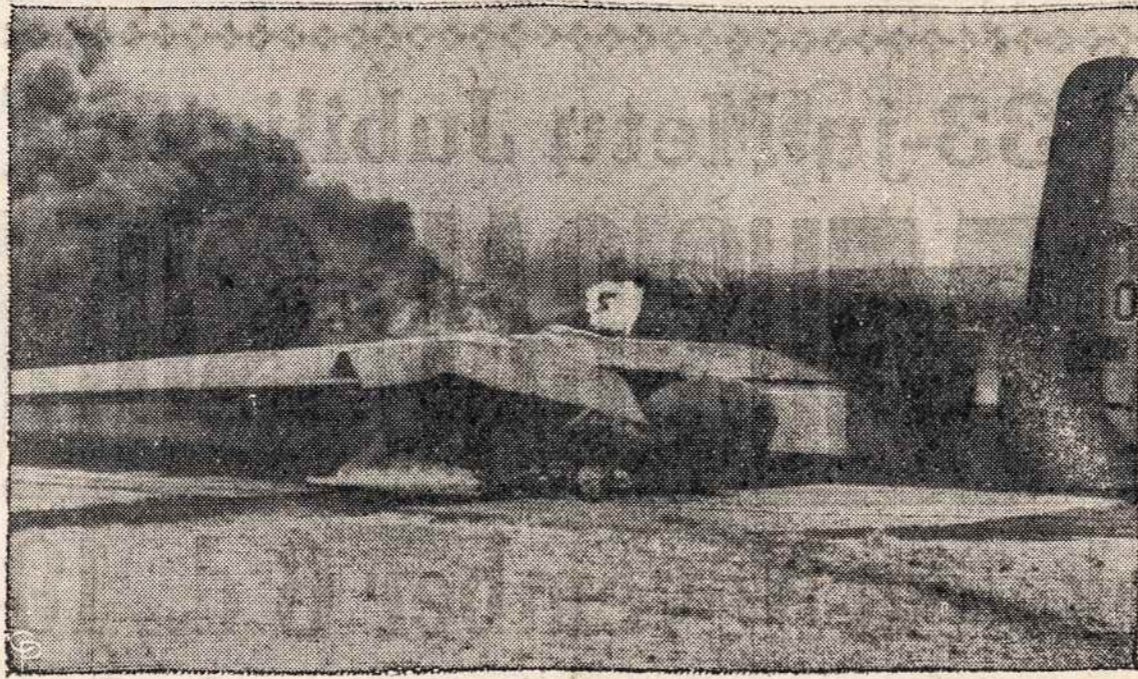
GINČAS SU "LIPSTIKŲ" FABRIKANTU

Generolas Clay turi didelį patyrimą. Šio karo metu jisai dirbo gen. Somervell įstaigoje, kurios uždavinys buvo parūpinti karo medžiagos frontams. Kaikurie pramonininkai, kurie iš savo gaminių turėjo didesnius pelnus negu jie tikėjosi gauti iš karo reikmenų dirbimo, nenorėjo savo fabriku tam reikalui pavesti. Pavyzdžiui, vienas fabrikas gamino moterims lūpų dažus, iš to turėdamas aukštą pelną. Kai gen. Clay paragino jį dirbti šovinius kulkosvaizdžiams, fabrikantas nenorėjo atsižadėti gero pelno iš lūpų dažų ir teisinosi, kad "mes turime palaikyti moralę Amerikos moterų".

Tamsta sakai tiesa, - šaltai, bet su persiėmimu atsiliepė gen. Clay, jam kalbėdamas: - Vakar ketetos šimtų Amerikos moterų vaikai mirė kautynėse. Galbūt, kaikurie iš jų tebebūtų gyvi, jeigu jie būtų turėję pakankamai šovinių. Aš esu suinteresuotas morale keletos milijonų Amerikos moterų ir reikalauju, kad šis fabrikas įsijungtų į karinę gamybą.

PUIKI ATMINTIS

Gen. Clay - gabus vyras. Kartą reikėjo padaryti karinius apskaičiavimus. Du statistikai ėmėsi darbo, pasinaudodami specialiais instrumentais. Vos jie pradėjo, kaip gen. Clay, pažiūrėjęs kiek į lubas ir pamastęs, davė at-

Bomberis B-25 betūpdamas Municipal Airport, Kansas City, Mo., sudužo. Dūmai pradėjo veržtis, bet jo vairuotojai su mažais sužeidimais išsigelbėjo.

sakymą, kuris buvo labai tikslus, kaip tas paaiškėjo statistikams baigus savąjį apskaičiavimą. Kitą kartą, vienoje karo konferencijoje reikėjo nustatyti, kada buvo atlikta viena karinė siunta. Vienas karininkas atsiliepė: - 500,000 tų porcijų mes pasiuntėme gegužės mėnesyje ar birželio. Gen. Clay papurtė galvą ir tarė: - Pasiuntėme 824,500, ir tai balandžio 14 d. - Jis turi puikią atmintį ir gyvą orientaciją.

RUSAI DAR NESIJUDINO, GEN. CLAY JAU ŽINOJO KĄ DARYS

Rusai užblokavo susisiekimą traukiniais su Berlynu. Gen. Clay tuojau mušė telegramą į Washingtoną, klausdamas kaip elgtis. Tačiau jokių instrukcijų nesulaukė. Tada jisai pats suorganizavo lėktuvus ir jais ėmė pristatinti maistą į rusų apgultą Berlyną.

Washingtonas paklausė, kokios galimybės yra lėktuvais aprūpinti Berlyną. Gen. Clay atsakė: - Mes Kinijos armiją lėktuvais aprūpinome per kalnus ir tokius plotus. Dabar kelias trumpesnis ir nėra kalnų. Atsiųskite daugiau lėktuvų. - Lėktuvų gavo daugiau, negu juos galėjo sutalpinti Tempelhofo aerodrome. O tas aerodromas didelis, moderniškas. Šio straipsnelio autoriui teko apie tai savo akimis įsitikinti, vykstant į Ameriką teko iš to aerodromo lėktuvu skristi į Madridą.

Gen. Clay sutvarkė taip, kad didieji transporto lėktuvai dieną naktį per visas septynias savaites dienas kas trys minutes atskrido į Berlyną ir išskrido. Buvo nemaža spūstis, ir gen. Clay patvarkė: - Pastatysime naują aerodromą. Pradėkime darbą rytoj. Štai planai. Aš juos jau nuo seniau laikiau pavojaus atvejui...

Sekantį rytą specialios mašinos jau tratėjo nurodytoji vietoje. Gen. Clay pažadėjo berlyniečiams, kad mėnesio bėgyje naujas aerodromas jau bus pasiruošęs priimti lėktuvus, pakrautus maisto naštomis.

RUSAI RODYS CIRKUS, MES DUOSIM DUONĄ

Gen. Clay turi aiškius savo nusistatymus. Kartą vienas žurnalistas, pavąžinėjęs po Vokietiją, ragino, kad gen. Clay pakviestų vaidintojus, kurie vokiečiams pastatytų 'Oklahomą', kad tas atsvertų rusų "kultūrinius" kon-

PASKUTINIS AKORDAS

Vis tai buvo...
Bet jau žuvo,
Vien tik giesmėse paliko!...
Daug mylėta,
Daug kentėta,
Ne dėl vystančio vainio
Skausmo valandoj pradėta.

Jei tau liudna bus kada,
Ar ilgėsis ko širdis,
Ar atbudusia žaizda
Atsilieps tau praėjus,
Atsiskleisk šias eilutes:
Daug sau artima atrasi,
Ir už drauges - sesutes
Tuomet jas giliau suprasi...

Rasit, tuomet tau širdis
Pasakys, kad vien tik jis
Prakilniai tave mylėjo!...
Tu, jo sielai svetima,
Meilę lošei žaizdama,
Ją prisiekdama ant vėjo!...
Ir už ką ją neseniai
Lengva širdžia įsmainai?

Kas buvo,
Jau žuvo!...
Sugrįžti negali!
Tik skausmo žaizda
Prašneks gal kada,
Primindama brangią tą šalį,
Kuri jau sugrįžti negali!...
Sugrįžti negali!...

Maironis.

certus ir vaidinimus. Gen. Clay energingai atsiliepė: - Tegu rusai rodo jiems cirkus. Mes duosime jiems duonos.

VEDYBOS

Gen. Clay dar buvo kariūnu, kai kartą jų akademijoje esanti draugė aplankė Marporie McKeown. Gen. Clay pripuolamai stovėjo arti autobuso, kai ji atvyko. Marjorie stodama ant laipto paslydo ir būtų parkritusi, jei generolas jos nebūtų palaikęs. Iš čia kilo pažintis, kuri baigėsi vedybomis tą pačią dieną, kai jis apleido mokyklą. Dabar gen. Clay šeima gyvena niekuo ypatingai nepasizyminčiame name Berlyno priemiestyje, ne taip, kaip britų ir prancūzų gubernatoriai, kurie įsitaisę puošiiose pilyse.

KODĖL TAIP MAŽAI USA KARIŲ

Berlyne britai turi 15,000 karių, prancūzai - 8,000, o amerikiečiai tik 3,000.

Ir tai per daug, - sako gen. Clay. - Juk nebūtų pateisinimo amerikiečiui dirbti darbą, kurį gali patys vokiečiai atlikti.

Kai tik vokiečiai yra pasirengę užimti kurį atsakingą postą, gen. Clay likviduoja tą amerikiečių įstaigą, pareigūnus siunčia į Ameriką, nepaisydamas, kad kaikurie gerų tarnybų turėtojai ar jų

globėjai Washingtone gali būti nepatenkinti. Gen. Clay nekartą teko grumtis su Kongreso komitetais, kai jis, kaip karių atstovas, stengėsi išgauti laisvę, kad pačios kariuomenės įstaigos turėtų teisę apsirūpinti karui reikalingais reikmenimis, be kongreso komitetų tarpininkavimo.

GENEROLO GRUMTINĖS SU SENATORIUMU

Kartą viename tokiame senato komiteto posėdyje vienas senatorius paklausė: -

Kodėl jūs reikalaujate, kad uniformuotas kariuomenės žmogus turi komanduoti vyrus, tuos kurie visą savo gyvenimą gamino sunkvežimius, nurodinėdamas, kaip jie turi juos daryti? Argi nemano, kad jie apie sunkvežimius daugiau žino iš patyrimo, kaip kad karininkas gali žinoti

Taip, jie daugiau žino apie alaus bravorų, skalbyklų sunkvežimius, bet jie gali mažai turėti supratimo apie sunkvežimius, kurie reikalingi Afrikoje, 100 mylių nuo žmoniško kelio, tyruose, ar tokius, kuriems reikia parvažiuoti indijos upeilius; jie nežino, kaip pagaminti sunkvežimius, kad jie geriau atsilaukytų prieš šūvius priešlėktuvinų patrankų. Dabar mes juk svarstome karinių sunkvežimių reikalą... - kalbėjo gen. Clay.

SPECIALUS UZDAVINYS

Karo metu Cherburgo uoste taip susigrūdavo karinės siuntos, kad vienu laikotarpiu net trys tuzinai laivų laukė uoste. Gulėjo milijonai tonų karinių reikmenų, ir jie nesijudino į frontą. Buvo pasiūstas gen. Clay. Jau 24 valandoms praslinkus jisai galėjo telegrafuoti gen. Eisenhoweriui: - Mes padvigubinoje važmą, bet dar reikės penkių dienų, kol siuntos bus perduodamos į frontą tikrai skubiai.

Praslinkus dviems savaitėms į frontą buvo net penkis kartus tiek išgabenama, kaip anksčiau. Kai generolas Clay paėmė savo štabo vadovybę, jis davė tokias direktyvas: -

Nebijokite priimti korespondentų. Jeigu jie nori matyti mane, aš sutinku. Atminkite, kad žmonės ten, namie, esantieji moka mums algas. Jie turi teisę žinoti, kaip gerai, ar kaip blogai mes atliekame savo darbus.

Dr. J. Prunskis.

"Darbininko" 33-jų Metų Jubiliejinio Parengimo

Musical Show ir Šokių Rėmėjai

Parengimas Įvyksta Lapkr. - Nov. 6, Municipal Building Salėje, So. Boston, Mass.

Programą išpildys šv. Pranciškaus parapijos Choras iš Lawrence, Mass., vadovybėje muziko Algio Šimkaus.

Sokiams gros pagarsėjusi Dirvallis Orchestra.

KONCERTO RĖMEJAI -

- C. Mikonis, Haverhill, Mass. 2.00
- Jurgis Janėlunas, Ont. Canada 2.00
- Mrs. Mary Babel, Norwood, Mass. 2.00
- Mrs. Agnes Bacenas, Arlington, N. J. 2.00
- Sisters of St. Francis, Maspeth, L. I. N. Y. 2.00
- Sisters of St. Francis, Brooklyn, N. Y. 2.00
- Rev. F. M. Juras, Lawrence, Mass. 2.00
- Rev. J. Valanciūnas, Phila., Pa. 2.00
- Agnes Thompson, New York City, N. Y. 2.00
- Sisters of St. Casimir, Newton, Pa. 2.00
- Jonas Krasinskas, So. Boston, Mass. 2.00
- W. D'Donnell, Dorchester, Mass. 2.00
- Rev. Paukštis, Chester, Pa. 2.00
- Kun. Vincas Slavinas, War, W. Va. 2.00
- Svento Kazimiero Seserys, Shenandoah, Pa. 2.00
- V. Mitchell, Nashua, N. H. 1.00
- A. Balvočius, Hartford, Conn. 1.00
- Paul Sleivis, East Cambridge, Mass. 1.00
- B. Sipavičius, Worcester, Mass. 1.00
- I. Daukšis, Great Neck, L. I., N. Y. 1.00
- M. Banevičius, Dracut, Mass. 1.00
- W. Lutkus, South Easton, Mass. 1.00
- D. Kiarsis, Brighton, Mass. 1.00
- M. Vollen, Maspeth, N. Y. 1.00
- Antanas Zaveckas, Cambridge, Mass. 1.00
- P. Marcinkevičius, Phila., Pa. 1.00
- M. Lukaciavičiūtė, Baltimore, Md. 1.00
- Ona Walterienė, Baltimore, Md. 1.00
- V. Krevė, Phila., Pa. 1.00
- J. Treinavičius, Brockton, Mass. 1.00
- B. Kontrim, South Boston, Mass. 1.00
- A. Gerulis, Kearny, N. J. 1.00
- L. Gedrin, E. Pepperell, Mass. 1.00
- Mrs. G. Bomil, Lowell, Mass. 1.00
- M. A. Norkūnas, Lawrence, Mass. 1.00
- Juozas Dilys, Ontario, Canada 1.00
- Vladas Bardsilauskas, Quebec, Canada 1.00
- Mrs. P. Zukauskas, Londonery, N. H. 1.00
- Frank Macius, Bradford, Mass. 1.00
- W. Yustas, Bayonne, N. J. 1.00
- John Nickovicz, Waterbury, Conn. 1.00
- Kazys Kučinskis, Kingston, Pa. 1.00
- Mr. Kizis, New York, N. Y. 1.00
- John Urban, Phila., Pa. 1.00
- Katrina Kaminskiūtė, Simsbury, Conn. 1.00
- Andrew Yankaus, Brooklyn, N. Y. 1.00
- Adam Kudarauskas, Worcester, Mass. 1.00
- W. Stanulonis, Newton Falls, Ohio 1.00
- J. Yucas, Vandergrift, Pa. 1.00
- Mrs. A. Zanewicz, East Vandergrift, Pa. 1.00
- J. P. Michulonis, Nashua, N. H. 1.00
- Mrs. Urbanavičius, Cliffside, N. J. 1.00
- Mr. Frank Kunigonis, Pittsburgh, Pa. 1.00
- Rev. J. J. Cepukaitis, Phila., Pa. 1.00
- J. Kniciūnas, East Millinocket, Maine. 1.00
- P. Galinis, Dorchester, Mass. 1.00
- E. Matulionytė, Maspeth, N. Y. 1.00
- J. Vaičiūnas, Manchester, N. H. 1.00
- C. Miltenis, Brooklyn, N. Y. 1.00
- V. Kudirka, Norwood, Mass. 1.00
- Mrs. A. Gelažus, Holyoke, Mass. 1.00
- Mrs. R. Ravish, Holyoke, Mass. 1.00
- Mrs. Peter Bizinkauskas, So. Boston, Mass. 1.00
- U. Yucas, Chicago, Ill. 1.00
- A. Rutkevičius, Penon, Que., Canada 1.00
- J. Tamasauskas, Schenectady, N. Y. 1.00
- H. Stepenon, Nashua, N. H. 1.00
- M. Miklasevičius, Brooklyn, N. Y. 1.00
- Mary Bartush, Chicago, Ill. 1.00
- Anthony Kryalskas, Brooklyn, N. Y. 1.00
- A. Vaisiauskas, No. Cambridge, Mass. 1.00
- P. Bandzius, Montreal, Canada 1.00
- Z. Kristaponis, Phila., Pa. 1.00
- Adolph Wiskalis, Norwood, Mass. 1.00
- Stephie Sadonis, Johnson City, N. Y. 1.00
- Elzbieta Blass, Detroit, Mich. 1.00
- Elzbieta Kegavičiūtė, Chicago, Ill. 1.00
- Anna Bicknus, Chicago, Ill. 1.00
- J. Šaukimas, Lawrence, Mass. 1.00
- V. Jasul, Chicago, Ill. 1.00
- Kazimieras Vatkevičius, Athol, Mass. 1.00
- Svento Kazimiero, Worcester, Mass. 1.00
- Mrs. G. Aleknas, Worcester, Mass. 1.00
- V. Kielė, Worcester, Mass. 1.00
- Vincas Jurgutis, Front Royal, Va. 1.00
- Joseph J. Grish, Chicago, Ill. 1.00
- A. Putis, Chicago, Ill. 1.00
- A. Venekus, Norwood, Mass. 1.00
- F. Vancevičienė, Middletown, Conn. 1.00
- Vincent Romazas, Plattsville, Conn. 1.00
- Pranas Didjurgis, Pittsburgh, Pa. 1.00
- Albina Anthony, Waltham, Mass. 1.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame, "Darbininko" Administracija.

[SIGYK ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKĄ

ŽODYNA

English - Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo aparais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną - atiduodame už \$3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laiška rašyti nereikia, tik įdėti į konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojuos gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiame \$..... ir prašome atsiųsti mums Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Vardas .....

Adresas .....

"Darbininko" 33-ju Metų Jubiliejinis Parengimas KONCERTAS-MUSICAL SHOW IR ŠOKIAI

Šeštadienį, Lapkričio-November 6 d., 1948

Municipal Building Salėje,

E. Broadway, So. Boston, Mass.

Muzikalį Programą Išpildys Šv. Pranciškaus Parapijos Choras,

VADOVAUJANT MUZIKUI ALGIUI ŠIMKUI

Šokiams Gros John Dirwallio Orkestra. Koncertas prasidės 7 val. - 9 val. Šokiai iki-vėlumos. Ižanga į Koncertą ir Šokius \$1.20 su taksais. Visus nuosirdžiai kviečia - RENGĖJAI.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

BUDA, sūnus Marijos Budavienės - Bortkevičiūtės, kilusios iš Spaičių km., Kruopių apylinkės, Papilės vl., Šiaulių apskr.

BUDRYTĖ, Zofija, iš Paberžės km., Pašušvės vl., Kedainių ap.

BUITKUS, Steponas, iš Smaidrių km., Eržvilko vl., Tauragės ap.

BUKAUSKAS, karo metu tarnavo kariuomenėje ir buvo Vokietijoje, ar jo tėvai.

BUTVILAITĖ - Arlauskienė, Marijona, iš Notiniškių km., Šiaulėnų vl., Šiaulių ap.

BUTVILAITĖ, Skolastika.

Westfield, Mass.

Lambson Furniture Co.
Pilnas Namų Įforniavimas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Cor. Elm & Thomas Sts.
Tel. 22 - Westfield, Mass.

Brockton, Mass.

Woodward's Auto Spring Shop
SPYRUOKLĖS DEL BET KOKIO AUTO KARO, TROKŲ AR BUSO Ratus Suvienodina ir Generaliai Taiso
172 No. Montello St.
TELS. 3609 8032 BROCKTON, MASS.

Bculia Gorrell Lumber Co.
Lumber-Paints-Hardware-Doors-Windows
Roofing & Mason's Supplies - Box Shooks - Rock Wool
TEL. LACONIA 827
23 Bayside Ct., Lakeport, N. H.
Wm. PROSSER & SON, Inc.
Lumber-Building and Roofing Material
943 Pleasant St. - Tel.5-7491 - Fall River, Mass.

JOCYS, Petras, iš Bertašiškės km., Kaitinėnų vl., Tauragės (buv. Raseinių) ap.
JUODAITIS, Kazys, iš Žem. Panemunės.

JUOZAPAVIČIUS, Jonas ir Juozas ir Janavičienė - Juozapavičiūtė, Johana, iš Starkų km., Vilkaviškio vl.

JURŠA, Zigmantas, iš Radviliškio, Šiaulių ap.

JUSKENAS, Justinas ir Pranas, iš Degučių vl., Zarasų ap.

KALUMBA (ar Kolumbas), iš Pilviškių vl., Vilkaviškio ap.

KAPTRAUSKAS, Jonas ir Pranciškus.

KASPERAVIČIUS, Jonas ir Pranas, iš Kauno, gyv. Freeland.

KAZAKEVIČIUS, Antanas, iš Butkūnų km., Jonavos vl., Kauno ap.

KISIELYTĖS, Salemonijos, giminės ir artimieji prašomi atsiliepti. Ji kilusi iš Avilčių km., Aluntos vl., Utenos ap., ir išvykusi į Braziliją.

KOLUMBAS (ar Kalumba), iš Pilviškių vl., Vilkaviškio ap.

KONTAUTAS, Steponas, ir sesuo Valienė, Ona.

KRIKŠČUKAITIS, Jokūbas, ir Tamošius, iš Siesikų par., Ukmergės ap.

KRUŠIENĖ - Dilertaitė, ir jos vyras Krušas, Vincas, bei jos sesuo.

KULBOKIENĖ - Abraitytė, Petronėlė.

KUMPIENĖ - Lapinskienė-Čaplikaitė, Monika, iš Merkinės vl., Alytaus ap.

LAPINSKIENĖ - Kumpienė-Čaplikaitė, Monika, iš Merkinės vl., Alytaus ap.

LASTYTĖ, Alena, nuo Jurbarko.

LINGIENĖ - Cukraitė, Kotryna.

LIOBE, Juozas, iš Aluntos vl., Utenos a.

LIUTVINAS, Gabrielius ir Juozas, iš Sutkų km., Šakių a.

LUCINSKIENĖ - Podgaiskytė, Rožė, iš Kuršėnų.

MAKŪNAS, Mikas, iš Tvertinių km., Semeliškių vl., Trakų ap.

MANKUS, Jonas, iš Sauginių km., Padubysio - Kurtuvėnų vl., Šiaulių ap.

OI, KAS SODAI
Oi, kas sodai, per sodeliai - Kada žydi, kada ne? Oi, kas bernai, per berneliai, Kada myli, kada ne?

Oi, kas bernai, per berneliai, Kada myli, kada ne? Oi, kas mergos, per mergelės, Kad taip dažnai ulioja? Tu turtingas, o aš vargšė, Tai tu manęs neimsi, Tinginys tu, o aš darbšti, Netekėsiu už tavęs.

SKRIDO GULBĖ
Skrido gulbė per jūreles Ir sušlapo sparnelius, Pamylijau merguželę Ir užmiršti negaliu.

Veržias dainos sutartinės Iš jaunos mano krūtinės, Daug mylėta, daug svajota, Laiko veltui išeikvota.

Kas tik praveria dureles, Žiūriu tiesiai į akis, Katrą myliu, to ir laukiu, Kada mane aplankys.

Oi, mergyte, mergužele, Kaip aš tave mylėjau, Trumpos buvo valandėlės, Kai su tavim kalbėjau.

MAKAREVIČIUS, Jurgis ir Vincas iš Panarvės km., Lazdijų vl., Seinų ap.

MAKŠIMAS, iš Biržų ap.

MATIJUSCHAT - Grim, Henrieta, iš Lietuvos, gyv. Pittsburghe.

MATULEVIČIUS, Jurgis, iš Papečių km., Lazdijų vl., Seinų ap.

MEDEL, Mrs., gyv. Brooklyne.

NAUJOKAS, Vincas, iš Kaplių km., Šetos vl.

NAVICKAS, Karolis, kilęs iš Trumpaitelių km., Gruzdžių v., Šiaulių ap.

NAVIKAS, Jonas.

NORKIENĖ, Ona, iš Vainuto, Tauragės ap.

PALENCIUS, Pranas, s. Os-karo Papendiko, iš Eržvilko v., Tauragės ap.

PALUBINSKAS, Antanas ir Jurgis, iš Kirmelinės km., Kvietiško vl., Marijampolės a.

PALUOBIS - Povilaitis, Antanas ir Vincas, gyveno Virginijoje.

PERLIBAITES, Marija Guzikienė, Ona Cernauskienė, ir Petronė Cernauskienė iš Virbalio vl., Vilkaviškio ap.

PETRAUSKAS, Vincas, iš Sauginių km., Padubysio - Kurtuvėnų vl., Šiaulių ap.

PETRAVIČIUS, Pranas, iš Suginėių m., Utenos ap.

PETRILA, Antanas, iš Dropstų km., Rietavo vl., gyv. Brunswick.

POCIŪTĖ, Stefa.

PODGALSKIS, Marijonas (Pond, Martin), iš Kuršėnų.

PODGALSKYTĖ - Lucinskienė, Rožė, iš Kuršėnų.

PODŽIUKAS, Juozas, iš Ignotiškių dv., Kovarsko vl.

POND, Martin (Podgaiskis, Marijonas), iš Kuršėnų.

POVILAITIS - Paluobis, Antanas ir Vincas, gyveno Virginijoje.

PUODŽIUKAS, Antanas, Jurgis, Ona ir kiti, vaikai Elenos Puodžiukienės - Bareišytės, kilusios iš Andreikėnų km., Utenos ap.

RADZEVIČIUS - Bakūnas, Motiejus, iš Kiršų km., Alvioto vl., Vilkaviškio ap.

RAMANAUSKAS, Juozas, iš Senapilės km., Prienų vl., Marijampolės ap.

RAMONAS, Antanas, iš Suginėių m., Utenos ap., gyvenęs Argentinoje.

RANKAUSKAITĖ, iš Stungių km., Žagarės vl.

ROTMANAS, Ferdinandas ir Leopoldas, iš Eržvilko vl., Tauragės ap., gyv. New Haven, Conn.

RUBAVIČIUS (Rubis), Julijonas, iš Tverų vl., Telšių ap., gyv. Lamont, Illinois.

RUBIS (Rubavičius), Julijonas, iš Tverų vl., Telšių ap., gyv. Lamont, Illinois.

RUKAS, Kazimieras, iš Lybiškių km., Skaudvilės vl., Tauragės ap.

RUMBA, Tamošius, ir Rumbaitė, Elena, iš Dotnuvos par., Kedainių ap.

RUMBINAS, iš Meškučių p., Šiaulių ap.

RUŠINSKAS, Juozas, iš Pustapedžių km., Vilkaviškio vl.

ŠAPALAS, Antanas, iš Aluntos vl., Utenos ap.

ŠCENSNOLEVIČIUS, Leonas, ir šeima, išvykę iš Kauno 1940 metais.

ŠILINSKAITĖ, Juze, iš Venskų km., Naumiesčio vl., Tauragės ap.

ŠIMKUS, sūnus ir dukterys Varnagaitės - Šimkienės, kilu-

sios iš Bertašiškės km., Kaitinėnų vl., Tauragės (buv. Raseinių) ap.

SIMKŪNAS, Konstantinas, iš Pakapės km., Juodupės vl., Rokiškio ap.

SINKŪNAITĖ, Liudvika, ir jos brolis, iš Simonų vl., Panevėžio ap.

SIULYTĖ - Byra, Emilija ir vyras Kazimieras Byra, iš Ziobiškio par., Rokiškio ap.

SKOMINAS, Juozas, iš Pa baisko vl., Ukmergės ap.

STANKŪNAITĖ - Vozbutienė.

STONEVIČIUS - Stonis, gyv. Indianoje, jų motina buvo iš Daujočių km., Gruzdžių vl., Šiaulių ap.

STONIS - Stonevičius, gyv. Indianoje, jų motina buvo iš Daujočių km., Gruzdžių vl., Šiaulių ap.

TVERKUS, Pranas, iš Rudžių km., Šimkaičių vl.

VALIENĖ - Kontautaitė, Ona, ir brolis Kontautas, Steponas.

VARNAGYS, Pranas, s. Jono, iš Laukuvos vl., Tauragės (buv. Raseinių) ap.

VEGYTĖ, Jadvyga, iš Bobėnų km., Nauj. Radviliškio vl., Biržų ap.

WEICEKAUSKAS (gal Vai-cekauskas?), Jokūbas ir jo šeima.

Peoples Ice & Coal Co.
Gardner, Mass.

East Boston Savings Bank
East Boston, Mass.

N. G. Gurnsey Co.
Keene, New Hampshire

VALYS, Tadeušas, iš Kretingsodės km.

VARNAGYS, sūnus ir dukterys Petro Varnagio, kil. iš Bertašiškės km., Kaitinėnų vl., Tauragės (buv. Raseinių) ap.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Juozas Kasinskas
Inc.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Lawrence & Methuen, Mass.

Chandler's Flower Shop
"Gėlės Įvairioms Progoms"
162 Essex St.
LAWRENCE, MASS.

F. X. Robichaud
Geležies reikmenys
Dažai ir Cementas
1 Lowell St., Methuen, Mass.

Lowell, Mass.

Harry Bass, Inc.
United Cloak & Suit Co.
VYRAMS IR MOTERIMS DRABUŽIAI
166 Central St.,
LOWELL, MASS.

Bancroft Package Store, Inc.
Importuoti ir Naminiai
Gėrimai: Vynai, Cordials,
Alus ir Ale.
578 South St., Athol, Mass.
Tel. 770

Manchester, N. H.

C. A. Hoitt Co., Inc.
Vertingi baldai, ir kilimaj
Cor. Valley and Wilson Sts.
Manchester, N. H. Tel. 1880

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Spalių 1 d., mirė, tris metus sunkiai sirgęs, Jonas Ivaškevičius, 57 metų, savo namuose, 71 Harvard St. Paėjo Triškių parapijos. Amerikoje pragyveno 36 metus. Paliko žmoną E-leonorą (Vilkauskaitę), 6 sūnus ir dvi dukteris. Palaidotas spalių 4 d., 9 v. r. iš Sv. Petro parapijos bažnyčios, šv. Benedikto kapuose. Melskimės už mirusius.

Dvigubai gerai. Šv. Petro parapijos moterų ir merginų klubas, kurs karo metu tiek daug pasidaravo su Amerikos Raudonojo Kryžiumi, atšaukė savo susirinkimą šią savaitę, dėl misijų. Jos laikys savo susirinkimą vyrų misijų savaitės bėgy. Apart to šis klubas perponia B. Čiunię paaukavo \$100. bažnyčios taisai. Ačiū radarėms.

Ne "Hello", bet "God Bless you". Sv. Marijos parapijoje, Lawrence, Mass., a. a. kun. J. O'Reily, O.S.A., buvo įpratęs žmones sveikinti kunigą ne su "Hello, father", bet su "God Bless you, father".

Mūsų Jonas Kmitas yra sykį padaręs tam pastabą, sakydamas dėl ko tik kunigui "God Bless you", o ne visiems?

Šiandien, matau spaudoje, kad New Yorko publicistas, Ed. Rosenbaum išėjo viešai su patarimu, kad pakeistume sveikinimą "Hello" į "God Bless you". Jo manymu, tie gražūs žodžiai jungtų mus brolybėn. Jis nori, kad ir vieton "Good-bye" visi vartotų "God Bless you".

DAKTARAI

Tel. Trowbridge 6330

J. Repshis, M. D. (REPSYS)

Lietuvis Gydytojas

278 Harvard Street

Kampus Inman arti Central Sq. CAMBRIDGE, MASS.

Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Office Tel. So. Boston 0948

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.

220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

BALF'o 17 Skyriaus Vakariene

Sekm., spalių 3 d. 6 val. vakare, Lietuvių Piliiečių svetainėje, E St., So. Bostone, įvyko Balf'o 17 skyriaus vakariene. Sveikinimo žodį tarė ilgametis Amerikos Lietuvių veikėjas Balf'o 17 skyriaus pirmininkas Pr. Razvadauskas. Po jo įžangos žodžio, buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Svečiams užkandus, p. Jonas Valaitis, Balf'o reikalų vedėjas, iš New Yorko, pasakė kalbą, Balf'o ir tremtinių reikalų. Po p. Valaičio kalbėjo adv. Petras Minkūnas, buvęs Balf'o įgaliotinis Europoje ir tik dabar neseniai, kaip Amerikos valstybių pilietis čia atvykęs. Adv. P. Minkūnas gražiai nušvietė sunkų tremtinių gyvenimą ir ragino, kad kiekvienas mūsų kuo galėdami, padėtume savo tautiečiams, broliams ir sesėms, Vokietijoje.

Meninėje programos dalyje gražiai pasirodė muzikos mok. p. Emilija Tataronytė su savo grupe.

Vakarienei sumaniai vadavo p. V. Vakauzas.

Už šios vakarienos surengimą esame dėkingi Balf'o 17 skyriaus valdybai ir šios vakarienos šeiminkams p. S. Kontautui, p-niai Jadvygai Tumačiūnienei ir jų padėjėjams bei padėjėjoms.

Laikė vakarieneš buvo renkamos aukos. Aukavo šie asmenys:

- Po \$10.00 — p. Kasmauskas, Antanina Nevieraitė.
- Po \$5.00 — p. Sviliene, p. Sinkvičienė, Ant. Pigaga, p. Liutkevičienė, Walter Jakstas, Kazys Vileišis, F. Stačkus.
- Po \$2.00 — Jurgis Stukas, Ona Geguzienė, Juozas Beleskas, J. Arlauskas, Anna Neviera, Dr. A. L. Kapochy, Mr. A. P. Neviera.
- Po \$1.50 — S. Michelson.
- Po \$1.00 — Andrew Juga, Juozas Petrauskas, Pranas Galinis, Charles Urban, Antanas Alekna, D. P., Končienė, Sakevičienė, Razvadauskas, D. P., Veronika Ivanauskas, Jennie Strakauskas, Peter Šnaras, Joseph Rudis, Vincent Paplauskas, V. Ambrose, Anelė Chaplik, Josephine Volungevičienė, p. White, Helen Slaiciunas, Ona Kulponienė, Anna Višniauskienė, Vincent Galubickas, Mrs. Sentackas, Marijona Naujokienė, Juozas Petrauskas, Mr. Vakauzas, N.N., N.N., N.N., Milda Anestaitė, Frances Rutkauskienė, Amelia Tataroniūtė, Mr. M. Venis, Miss A. Balčius, Mrs. Rožė Raudonis, Mr. James Smiglis, Mr. P. Stonis, Mrs. P. Stonis, Mrs. D. Ruplienė, Mr. Juozas Maciuskas, Mrs. Pranciška Jarvienė, Mrs. Ona Mankus, Mr. Al. Svilas, Mr. Al. Chaplik. Kiti aukavo po mažiau.

Rinkėjais buvo: Amelia Tataroniūtė, Milda Anestaitė, Frances Rutkauskienė, Julia Bartusevičiūtė, Anna Valkavičienė, B. Kreiviene ir A. Januškevičienė.

Parsiduoda Baldai

Pardavėme namą ir kraustomės į kitą miestą, todėl išparduodame baldus, kurie yra gražūs, gero padarymo, daugumoje turime iš Paine Furniture kompanijos Italian Walnut bet room setą, 2 mahogany bed room setai, living room setai, Westinhouse 6-šių kub. pėdų šaldytuvus, mahogany music kabinetą, bookcases, stalai, karpetai, kaminuotas radio su gramafonu, laikrodžiai, sieniniai paveikslai ir daug kitų mažesnių dalykų.

Silliam A. Amsie, 30 Carruth St., prie pat Ashmont Station. Dorchester, Mass. (5-8)

Tikimasi, kad vakariene davė gražaus pelno, kuris bus pasiųstas Balf'o Centru New Yorko.

LANKĖSI

Pereitą savaitę lankėsi Barbara Gailienė ilgametė LDS 1-mos kp. narė ir "Darbininko" rėmėja. Ji taipgi labai plačiai renka vartotus stampus ir persiūcia TT. Marijonams. Jei kas turite vartotų stempų, prašome persiūsti Mrs. B. Gailiūnienei, 8 Winfield St., So. Boston 27, Mass.

Atsilankymo proga Mrs. Gailiūniene pažėmė 10 "Darbininko" Muzikaliai Pasirodymo ir šokių tikietų platinimui.

Pirmadienį, spalių 4 dieną lankėsi "Darbininke" p. Jonas Valaitis ir adv. P. Minkūnas, Balf'o pareigūnai iš New Yorko, ir adv. Juozas Lapinskas iš Worcester, Mass.

Adv. P. Minkūnas ir Juozas Lapinskas yra neseniai atvykę iš tremties.

Taipgi lankėsi Tėvas Leonardas Andriekus, O.F.M. iš Kennebunkport, Maine.

ATOSTOGAVO

Pereitos savaitės pabaigoje adv. A. O. Shalna, Lietuvos Garbės Konsulas, kurio ofisas yra "Darbininko" name, sugrįžo po savaitės poilsio Poconos Mountains, Pennsylvania.

EISIM, BROLELIAI

Eisim, broleliai, namo, namo! Jaunieji broleliai, namo, namo! Rasim tėvelį belaukiantį, Rankoje dirželį belaukiantį. Eisim, broleliai, namo, namo! Jaunieji broleliai, namo, namo! Rasim močiutę belaukiančią, Rankoje rykštelę belaukiančią.

BALF Centro Sandėlyje Gauti Tur-tai Per 1948 m. Rugpiūčio 15 iki 31 d. Svarais:

- Connecticut**
Thompson, Vargdienės Sesi-lės 30 sv.; Waterbury, Amelia Zanevich 45.
- Illinois**
Chicago, V. Petrauskas 8.
- Maine**
Rumford, John Kawlaicze.
- Massachusetts**
Cambridge, Balf' nr. 60 — 300; Greenfield, K. Boneckienė 11; Worcester, A. Orinitaitė 10.
- Michigan**
Detroit, Balf' nr. 76 344.
- New Jersey**
Bayonne, Joseph Jodzevich 5; Kearny, Balf' nr. 7 247; Merchantville, Barbara Dovek 21; Newark, Marcelė Janulienė 23.
- New York**
New York City, Brooklyn, A. Jonaitis 11; Agnes Jankowski 45; A. Dumgis 14; A. Milišauskas 11; Jonas Jakaitis 18; Maspeth, K. Galčius 11; Viešp. Ats. parapija 100.
- Ohio**
Cleveland, Balf' nr. 38 278.
- Pennsylvania**
Chester, C. Tvarionas 13; Forest City, M. M. Kaminsky 10; Royersford, Margaret White 12; Philadelphia, M. Sarcevičius 14; Emilija Lauzikaite 23; Z. Jankauskas 21; Werrenville, Jesuit Novitate—80.
- Rhode Island**
Providence, Mrs. M. Begonis 14.
- Wyoming**
Buffalo, John Pašinas 10. Visiems aukojusiems rūbus, maistą ir kitokias dovanas, tremtinių vardu, nuosirdžiausiai dėkojame. Ir toliau prašome siūsti, adresu: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, New York

15 Lietuvoje Sušaudytu Kunigu

Parašė Juozas Prunskis. Išleista 1942 m. Tai dokumentalinis bolševikų žvėriškumo įrodymas. Kaina — 15c.

Draugijų Valdybų Adresai

- LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVC.**
Pirmininkė — Eva Markienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — G. Gallūniene, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prof. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. — E. Čiuniene, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
Izdininkė — Ona Siauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvarkadarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elizbieta Aukshtalynytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolu raštininkę.
- SV. JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA**
Pirmininkas — Juozas Svagždyas, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Maršalka — O. Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Iškilingas Atidarymas BRANGINYBIŲ-JEWELRY KRAUTUVĖS

Mes persikraustėme į naują vietą, kurią ištaisėme labai moderniškai, puikiau kaip pačiame vidurmiestyje.

Mūsų krautuvėje galite gauti plačiąsį pasirinkimą įvairių įvairiausių firmų laikrodėlių, žiedų, bronzalių, auskarių ir kitokių dalykų.

Taipgi mes turime platų pasirinkimą Radios, Fonografų, ir TELEVISION. Atidarymo proga bus duodama tam tikra nuolaida.

ATIDARYMO DIENA:

Penktadienis ir Šeštadienis, Spalių-Oct. 1 ir 2 d.d.

LAUKIAME VISŲ ATILANKANT

WHITKINS JEWELRY

Pranas Vaitkus, savininkas

312 West Broadway, — Tel. SO. 8-2155 — So. Boston, Mass.

Šventoji Valanda

Maldos ir giesmės. Sustatė ir išleido kun. J. K. Miliauskas, 1937 m. Kaina — 20c.

DARBININKAS

366 W. Broadway, South Boston 27, Mass.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PAIEŠKOJIMAS

Brigyta Jurgulytė ieško savo pusbrolio (Krikšto tėvo) Justino Tarvydo, sūnus Tarvydaitės Agnieškos iš Kulių vals., Tauragės apskr., išvykęs į Ameriką ir anksčiau gyvenęs Chicagoje.

Juozas Adomynas sūnus Adomyno, Rulių kaimo, Lazdijų parapijos ieško savo pusbrolio bei puseserių Juozo Adomyno ir Agnieškos, sūnus ir dukterė Jonu Adomyno Karužių kaimo, Rudaminos parapijos. Jūs patys ar žinantieji prašome atsiliepti šiuo adresu. (Jie anksčiau gyveno Chicagoje).

Juozas Adomynas, 47 Palmerston Ave., Toronto, Canada. (5)

Kas norite įsigyti Saulstoje Californijoje Namus ar kitas nuosavybes kreipkitės pas:

CHAS. LUKSIS

Realstatininkas

710 N. Van Ness Ave., Hollywood 38, Calif.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGESBINKŲ Lietuvių Graborius-Balsamuotojas Turį Notaro Teises

254 W. Broadway SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUth Boston 2590

Šūnaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave. Tel. COlumbia 2537

CASPER

FUNERAL HOME

187 Dorchester Street South Boston, Mass.

Joseph W. Casper (KASPERAS)

Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia šermentims Dykal Tel. SOU Boston 1437 SOU Boston 3960

YAKAVONIS

Funeral Home

741 No. Main St. Brockton, Mass.

V. YAKAVONIS

Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia šermentims Dykal Tel. Brockton 8-1580

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 Webster Ave., Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas (Notary Public)

Patarnavimas dieną ir naktį. Nauja moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis.

Kainos tos pačios ir kitus miestus. Reikale šaukyte; Tel. KI-6-6434.

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai. Patarnavimas dieną ir naktį. Kopyčia šermentims Dykal. NOTARY PUBLIC Tel. SOU Boston 0816 SOU Boston 2608

Literatūra

LITERATŪRINĖS NAUJIENOS TREMTYJE

(Tęsinys)

— Faustas Kirša, senosios kartos atstovas ir vienas žymiųjų mūsų poetų, šiemet išleides eilėraščių rinkinį — "Tolumos". Rašo poemą ir ruošia spaudai naują eilėraščių rinkinį.

— Poetas Juozas Kruminas daug rašo, bet viskas, sveikatos neturi ir džiova neapleidžia. Turi paruošęs spaudai eilėraščių, poemų, vertimų, tik laukiamas vertėjo.

— Rašytojas Jonas Kuzmickis - Gailius gyvena namuose ir apsivertęs darbais, ypač pastoracija, bet kūrybai laiko randa. Turi daug ką paruošęs spaudai, ypač, iš poezijos, beletristikos ir šiaip literatūrinių studijų. Šiemet peršventė savo amžiaus 35 metus. Apie jį buvo "Darbininke" rašyta.

— Poetas Stasys Laučius - Stela Anglijoje ir turi daug ką parašęs, bet leidėjo neranda. Turi ir dramų lengvo žanro.

— Žymioji mūsų beletristė Nelė Mazalaitė - Krūminienė išstūmė novelių rinkinį — "Apvers-ta valtis". Dar turi paruošęs ir legendų, apysakų rinkinius.

— Poetas Juozas Mikuckis senosios kartos atstovas, parašė puikių, vertingų eilėraščių, kurių net du rinkiniai susidarė. Tai jaunas dvasia ir niekad nesenas poetas, ekspresyvus ir savo muzai ištikimas lyrikas. Jo daug dainų dainuojama. Jis parašęs ir LRK Moterų Sąjungai himną, kuris ir dabar giedamas.

— Jaunas, bet ir visai jaunas, tai poetas Henrikas Nagys jau spėjęs gauti ir premiją — "Eilė-raščiai", ruošia spaudai ir kitą, naują rinkinį. Greta jo kolega Alfonsas Cipkus - Nyka Niliūnas ir laimėjęs literatūrinę BALFo premiją, ruošia spaudai naują eilėraščių rinkinį. Abu jauni, 28 metų ir devyni metai kaip pasirodė spaudoje.

— Fabijonas Neveravičius žinomas beletristas ir šiuo metu jau gyvena Anglijoje, turi parašęs apysakų, novelių ir scenos veikalų, bet laukiama leidėjo.

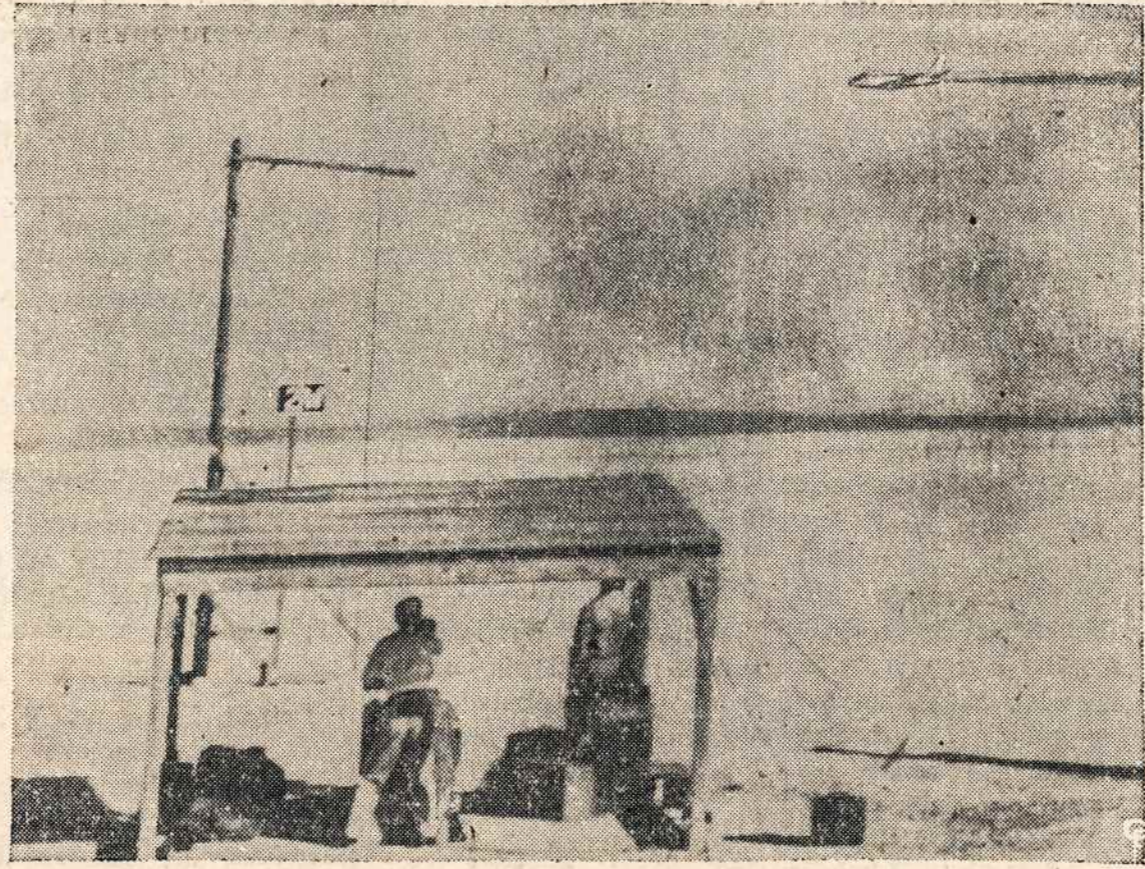
— Beletristė Petrė Orintaitė - Janutienė apkrauta darbu gimnazijoje ir liuoba namuose atima daug laiko, bet turi paruošęs novelių rinkinį ir rašo romaną. Be to, neužmiršęs ir mūsų mažųjų ir išleido, net keturis lyrikos rinkinėlius tik vaikams, nes ši spraga labai apleista. Kiek užsotino brangusis jau Amerikoje gyvenęs rašytojas Stepas Zobarskas ir viskas. Jo beletristika. Davė ir Antanas Giedraitis - Giedrius kelis pasakalių rinkinius šiais metais, bet vaikams žiaurus 35 metus. Apie jį buvo "Darbininke" rašyta.

— Beletristė Karolė Pažeraitė, šiemet peršventė 45 metus ir išleido psichologinį romaną — "Liktū-turi daug ką parašęs, bet niai ir spaudoje dirbanti nuo 1925 metų. Turi ir novelių rinkinį paruošęs. Užsimojus važiuoti į Pietų Ameriką.

— Poetas Petras Pilka, šiemet peršventė savo amžiaus 40 metų ir kūrybos 15 metų. Paruošė spaudai eilėraščių rinkinį. Be to, ir vaikams eiliuotą pasaką.

— Tremtyje iškilo ir poetė Vlada Prosciūnaitė - Brazaitienė, dar jauna, bet stipri, radusi save ir dramoje. Turi paruošęs eilėraščių rinkinį ir paradainų dainuojama. Jis parašęs ir LRK Moterų Sąjungai himną, kuris ir dabar giedamas.

— Poetas Henrikas Radauskas iš jaunesniųjų, bet viskuo stiprus ir naujas eilėraščių rinkinys aktyvuodamas spausdinti. Be to, jis žinomas kaip geras kritikas ir vertėjas. — Pažarsėjęs savo romaną "Kryžiais" ir gavęs literatūrinę premiją Vincas Ramanauskas - Ramonas, rašo naują romaną ir spaudai naują eilėraščių rinkinį. Kartu išvažiavo ir beletristas Juozas Žukauskas,

Jung. Valstybių Armijos Oro tarnyba ištiria vėliausią "Jet" kovotojo lėktuvo greitį. Lėktuvas skrido 670 milių į valandą. Tai pasaulinis greičio rekordas.

Viena Naktis

Kai rožė auksinę jau snagė sidabro
Tyliai tyvuliuodama kritus uždaro,
Diena giedro ledo, baltai spinduliuojančio lauko
Ten tėviškėj naktį žvaigždėtą nuplaukia.

Yra ten naktis stebuklingojo grožio,
Kuri alkiai širdžiai gyvybės stebuklą atvožia —
Kalėdų naktis mano tėviškės žemės,
Kai nykiąją tamsą ugninėmis žvaigždėmis ji tre-
[mia.

Ten sėda visi prie palaiminto stalo
Ir duona šventąja jie džiaugdamies dalos.
Ir spindi palaimoje veidas kiekvieno —
Ne tas jis, ne tas jau, kurs niauškės gal dieną.

Tą šventąją naktį ten visa pakinta,
Kas buvo pajuodė—baltuoja, kas tēmo—nušvinta.
Bernelių mišių tad varpeliai sudindi,
Ir šnekasi žvaigždės, aukštybėse spindi.

kuris ir turi novelių rinkinį paruošęs spaudai. Rašo apysaką.

Poetas Antanas Rimydis, silpnos sveikatos nuotokio gyvenimo, bet rašo ir daug rašo ir turi net gerą eilėraščių rinkinį paruošęs. Turi ir novelių.

— Poetas Benediktas Rutkauskas - Benys Rutkūnas dirba pedagoginį darbą, bet randa laiko ir kūrybai. Turi ir poezijos ir prozos ir vertimų.

— Antanas Rūkas, dar anoj bolševikų okupacijos laimėjęs premiją už eilė-raštį apie Staliną, bet pabūgo pasilikti ir atidūmė ir tremtį ir atsivertęs. Rašo daug ir net scenos veikalų, bet jo mėgstama poezija. Turi rankraščiuose nemažai.

— Poetas Stasys Santvaras, žymus mūsų poetas, tremtyje išleides eilė-raščių rinkinį, ruošia ir naują. Rašo ir dramą. Šiuo metu yra Liet. Tremtinių Rašytojų Draugijos pirmininkas.

— Žymusis beletristas Jurgis Savickis - Rimošius gyvena Paryžiuje. Turi parengęs novelių rinkinį ir literatūrinį dienoraštį, kurie laukia leidėjo.

— Žymusis beletristas, senesnės kartos, Ignas Jurkūnas - Šeinius gyvena Švedijoje, rašo ir švedų kalba romaną, kuris dar šiemet išeis. Be to, turi parašęs romaną ir lietuvių kalba, turi ir novelių.

— Jaunas, debutantas, bet gražiai užsirekomendavo savo beletristika, tai Antanas Škėma. Rašo ir scenos veikalų.

— Jau kaip sako, senis, tremties iškankintas, bet dar kūryboje stiprus, beletristas Juozas Balčiū-

nas - Švaistas, šiemet davė net tris beletristikos knygas, o turi dar ir rašo romaną iš šių dienų mūsų gyvenimo. Šiemet jis mini ir savo kūrybinio darbo 35 metų sukaktį.

Du broliai rašytojai Tamulaičiai — Stasys ir Vytautas. Stasys davė Lietuvoje novelių rinkinį ir tremtyje turi paruošęs. Rašo romaną. Jis daugiau pedagogas ir kūryboje tais motyvais nesvetimas. Vytautas gana produktingas ir davęs šešias knygas, o tremtyje ir sukūrė net tris. Jis rašo daugiau jaunimui ir vaikams. Šiemet mini jis savo amžiaus 35 metus ir be to, 20 metų kūrybinio darbo.

— Gražina Tulauskaitė - Babrauskienė, poetė ir vaikams bando rašyti, bet su pasisekimu. Eilėraščių rinkinys paruoštas. Be to, suaugusiems rinkinys — "Po svetimu dangum" spaudoje.

Senosios kartos poetas Mykolas Vaitkus, sunkiai gyvenęs, bet rankų nenuleidžia, rašo ir daug rašo ir keli rinkiniai eilėraščių, vertimų paruošti. Šiemet mini savo amžiaus 65 metus.

— Albinas Valantinas, išleides feljetonų rinkinį ir turi paruošęs novelių. Šiemet mini 40 metų amžiaus sukaktį. Gabus feljetonistas.

— Žymiausias mūsų feljetonistas Pulgis Andriūšis tremtyje išleides kelias knygas, neužsidaro ir garbe nesidžiaugia, bet rašo ir rašo įvairiais žanrais ir turi vėl kelis rinkinius.

— Poetė Juozė Augustaitytė - Vaičiūnienė rašo scenos veikalą iš mūsų

A. Tyruolis.

mokyklinio gyvenimo. Ruošia ir naują eilėraščių rinkinį.

— Poetas Balys Gaidžiūnas ir, nors apkrautas darbu VLIKE, bet ir kūryba artima ir randa laiko. Turi naują eilėraščių rinkinį. Rašo atsiminimus.

— Mūsų žymiausias poetas Bernardas Brazdžionis rašo raug ir netrukus atiduos naują eilėraščių rinkinį spausdinti. Be to, ir vaikams naują paruošė žinoma Vytės Nemunėlio slapyvardė.

— Pietų Amerikoje ir nenurimsta poetas Juozas Kėkštas, vis ruošiasi naujais darbais.

— Beletristas modernistas Juozas Petrėnas - Petras Tarulis paruošė spaudai naujaisiu novelių ir vaizdėlių rinkinį, kuris visų laukiamas, nes Petrėnas gana ilgą laiką tylėjo.

— Žymusis feljetonistas Juozas Pronskus - Aklasmatė, jau seniau pažįstamas, paruošė ne feljetonų rinkinį, bet novelių ir atsiminimų, beletristinė formoje.

— Iš jauniausiųjų reikia paminėti poetė Birutė Pukelevičiūtė, Julija Švabaitė, Danutė Mickaitė - Mickienė, Ada Karvelytė, kurios turi paruošusios eilėraščių rinkinius, bet nesi-skubina.

— Bauriai savė suteršė poetė Alė Sidabraitė (Kipro Petrausko žmona), išvažiavus ir raudonąją Lietuvą ir apie jos kūrybą neverta minėti.

— Negalima nutylėti ir kiek nutilusiems arba geriau pasakius su kūryba nepasirodant, net ir periodikoje, o atsivadusiems tik žurnalistiniam darbui: Jeronimui Cicėnui ir Jonui Vaideliui, kurie prieš dešimtį metų ir gana daug davė, tai poezijos, tai beletristikos, bet dabar įsitempę periodikoje. Tik trumpai perbėgę ir

Laconia — Lakeport Ice Company

Save Food, Flavor and Money with Ice
Wholesale and Retail
Wood Dealers
Delivery Service
20 Edgewater Avenue
Laconia, N. H. — Tel. 165

Kvietimas į A. L. K. Kongresą

Laiškas Draugijoms

Šiuomi kviečiame Tamstų garbingąją Draugiją dalyvauti Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos saukiamame Amerikos Lietuvių Katalikų Kongrese, kuris bus 1948 m. spalio mėn. (October) 17 ir 18 dienomis, Hotel Morrison, Chicago, Ill.

Pirmoji Kongreso diena — spalio 17 d. prasidės šventąja Valanda 3 val. po pietų švento Vardo Katedroj. Šventojų Valandoj dalyvaus ir pamokslą pasakys Jo Em. Kardinolas Samuel A. Stritch, Chicago's Arkivyskupas. Po pamaldų pirmasis iškilmingas Kongreso posėdis bus Katedros Auditoriojoj. Jame galės dalyvauti neribotas atstovų ir svečių skaičius.

Antroji diena — spalio 18 d. yra skiriama išimtinai A. L. R. K. Federacijos reikalams. Posėdžiai bus Morrison viešbutyje. Dalyvauti su sprendžiamu balsu galės tik tu organizacijų ir draugijų atstovai, kurios yra A.L.R.K. Federacijos narėmis. Taigi, jei Tamstų Draugija dar nėra Federacijos nare, kviečiame užsimokėti vieną dolerį metams ir tada per abi Kongreso dienas Tamstų atstovai teisėtai Draugijoje (kuopą ar klubą) atstovaus.

ALRKF kongresan atstovų gali siūsti: draugijos ar organizacijos, turinčios iki 50 narių, vieną atstovą, virš 50 narių du atstovus. ALRKF apskritys siunčia po 5 atstovus, skyriai po 2. Centrinė organizacijų centrui, turį iki 1,000 narių — 1 ir po vieną atstovą nuo kiekvieno sekančio 1,000 narių ar jo dalies, nemažesnės, kaip 100.

Kongreso tikslas: aptarti mūsų tautos religinius ir tautinius klausimus ir stipriai susiorganizuoti Katalikų Akcijos ir Lietuvos laisvinimo darbams.

ALRKF Centro Valdyba:

Kun. Ignas Albavičius, Dvasios Vadas
Antanas F. Kneizys, Pirmininkas,
A. J. Aleksis, Vice-pirmininkas,
Matas Zujus, Vice-pirmininkas,
Prelatas Jonas Balkūnas, Iždininkas,
Leonardas Šimutis, Sekretorius.
Kun. Pranciškus Juras, Juozas Laučka ir prof. A. Vaičiulaitis — nariai.

Prašome parenti ir Kongresinį koncertą, kuris bus spalio 18 d., 7:30 vakare, Šv. Kazimiero Akademijos Auditoriojoj.

Amerikos Lietuvių Katalikų Kongreso Rengimo Komitetas: Kun. Ig. Albavičius, ALRKF Dvasios Vadas; Kun. B. Urba, Kunigų Vienybės Chicago's Provincijos Pirmininkas; Stasys Pieža, Komiteto Pirmininkas; dr. V. Balandas, Vice-pirmininkas; Leonardas Šimutis ir E. Samienė, Sekretoriai; B. Nenartonis, Iždininkas.

P. S. Visais Kongreso reikalais prašome kreiptis į Leonardą Šimutį, ALRKF ir Kongreso Rengimo Komiteto Sekretorių — 2334 South Oakley Avenue, Chicago 8, Illinois.

sunkiose sąlygose gyvena, bet neišgasdinti ir neatsivėlę į nieką, kuria ir gana daug ir tenka tik linkėti išstęsti, bet svarbiausia, sveikatos. Baidiant tenka kiek stabtelėti, kad mūsų dalis poetų, rašytojų, žurnalistų jau ne tik sveikatos neturi, ką turėjo, bet, kad liga tikrai paguldžius ir ligonio lovą rimtai ir džiova neduodant atsikelti. Be to, net nesistengiama jais rūpintis ir sušelpiti, tai mūsų pažymusis kritikas žurnalistas Stepas Povilavičius - Vykintas, kuris jau antrą kartą atsigulė į ligoninę ir poetai Antanas Rimydis, Juozas Krūminas, šių dviejų sveikata kiek pasitauso, bet tuoj pašlįja, bet rimčiausias šiandien, tai Stp. Vykintas. Turėtų ir amerikiečiai neužmiršti mūsų kūrėjų ir kuo galint sušelpiti. Pačiame žydėjime, pats gražusis gyvenimo pavasaris, pats skalesistengiamas jais rūpintis ir sušelpiti, tai mūsų pažymusis kritikas žurnalistas A. Jankūnas.

CAPITAL SAVINGS BANK & TRUST CO.

45 State Street Montpelier, Vt.
Member of FDIC

CANNEY - PLUE INC.

Wholesalers of Plumbing and Heating Supplies
74 River St., Rutland, Vt.

John McKenzie

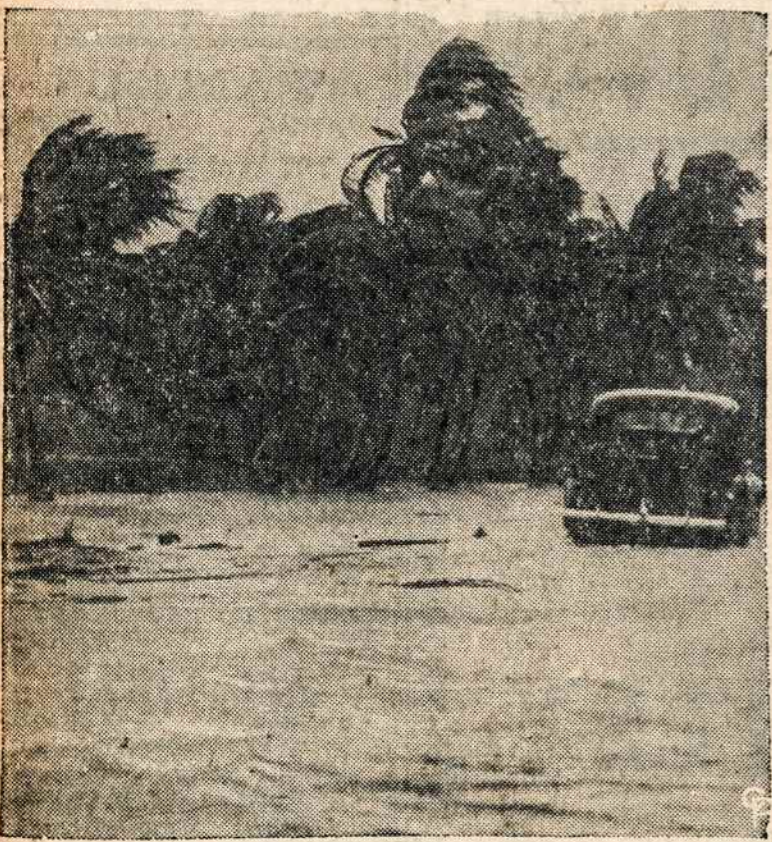
PACKING COMPANY

40 George St. Burlington, Vt.

BURLINGTON SAVINGS BANK

BURLINGTON, VERMONT

"Narys Federal Deposit Insurance Corporation"

Tik mažas vaizdelis iš pro Miami, Flo., pradžilpusios audros, kuri išvartė daug medžių ir namų, padarė didelius nuostolius. Atrdo, kad gamta ir graži ir pikta.